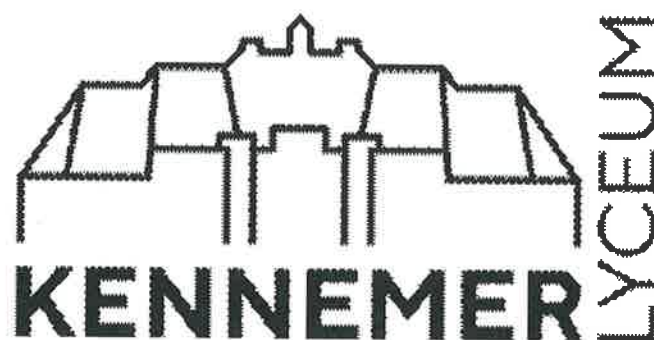

(FINANCIEEL)
JAARVERSLAG

2020

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum
te Overveen

8 juni '21
Overveen

Ren Bouwels

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Financiële positie	52
Resultaat	53
Kengetallen	54

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	55
B2 Balans per 31 december 2020	60
B3 Staat van baten en lasten 2020	62
B4 Kasstroomoverzicht 2020	63
B5 Toelichting behorende tot de balans	64
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	69
B7 Overzicht verbonden partijen	76
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	77
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	78
B12 Statutaire regeling omtrent bestemming	79

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	80
-----------------------	----

Bestuursverslag 2020

>> FAST FORWARD >>

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Voorwoord	5
2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	7
2.1 Treasurybeleid	7
2.1.1 Uitvoering van het beleid in de praktijk	7
2.1.2 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten	7
2.2 Sectorspecifiek	7
2.2.2 Verantwoording middelen Prestatiebox	7
3 Visie en besturing	8
3.1 Visie	8
3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	8
3.2 Besturing	9
3.2.1 Juridische structuur	9
3.2.2 Interne organisatiestructuur	9
3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	10
3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	10
3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	12
3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen zijn aangesloten en van de verbonden partijen	12
3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, inclusief samenwerkingsverbanden	12
3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven)functies	13
3.3 Naleving branchecode	14
3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	14
3.3.2 Vermelding code goed bestuur die gehanteerd wordt	14
3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting nvt	14
3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld	14
3.4 Verslag toezichthoudend bestuur	16
3.5 Omgeving	21
3.5.1 Afhandeling van klachten	21

3.5.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering	21
3.5.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	21
4 Risicomanagement	21
4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	23
4.2 Risicoprofiel	26
5 Bedrijfsvoering	27
5.1 Bedrijfsvoering	27
5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis	27
5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel in het afgelopen jaar	31
5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	31
5.1.4 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de huisvesting in het afgelopen jaar	32
5.1.5 Financiële positie op balansdatum	32
5.1.6 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	33
5.1.6.a Verantwoording besteding overmatige reserves o.b.v. signaleringswaarde	34
5.1.7 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	34
5.1.8 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting en realisatie vorig jaar	35
5.1.9 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen	39
In 2020 zijn in de volgende categorieën investeringen gedaan:	39
Onderdeel Bedrag Gebouwen en terreinen € -	39
5.1.10 Toelichting op kasstromen en financiering.....	40
5.1.11 In control statement	40
5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken.....	40
5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	40
5.2.2 Onderwijsprestaties	41
5.2.3 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken	41
5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	41
5.2.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling	42
5.2.6 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg in het afgelopen jaar.....	42

5.3 Duurzaamheid	43
5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. duurzaamheid in het afgelopen jaar	43
6 Toekomstige ontwikkelingen	43
6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein	43
6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs	43
6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	44
6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg	44
6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel	44
6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting	44
6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen	45
6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	45
6.2 Continuïteitsparagraaf	45
6.2.1 A.1 Kengetallen 2020-2025	45
6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting 2020-2025	46
APPENDIX A – Indicatoren onderwijsprestaties nader toegelicht	49

1 Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag van het Kennemer Lyceum. Het Kennemer Lyceum, een stichting zonder winstoogmerk, is opgericht in 1920 en behoort tot een van de vier oudste lycea van Nederland.

Het Kennemer is een algemeen bijzondere school, dit betekent dat alle leerlingen en medewerkers ongeacht hun levensbeschouwing en maatschappelijk overtuigingen welkom zijn en elkaar met respect behandelen. Het Kennemer, een school voor havo, atheneum en gymnasiumonderwijs, stelt zich ten doel, kwalitatief goed onderwijs te verzorgen, zodat leerlingen "klaar voor morgen" de school kunnen verlaten en voorbereid zijn op de toekomst.

In dit jaarverslag presenteert Stichting Kennemer Lyceum de resultaten van 2020. Het verslag geeft naast inzicht in het financiële resultaat van de het Kennemer ook een beeld van inhoud en kwaliteit van het onderwijs en begeleiding, het gevoerde personeelsbeleid en de relaties met de maatschappelijke omgeving. In 2020 hebben we gewerkt aan de realisatie van de ambities van het Kennemer. De kernwaarden Communis Salus Singulis Constat, veerkracht en betrokkenheid en het in 2019 herziene pedagogisch fundament (weten & doen, samenleven, persoonsvorming) zijn daarbij leidend.

2020 was een intens jaar. Corona speelde ons parten om de school draaiende te houden. Veerkracht werd verlangd van leerlingen, ouders en medewerkers. De snelle invoering van Microsoft Teams en de flexibiliteit van ons docententeam heeft er mede voor gezorgd dat wij leerlingen ondanks de pandemie waar mogelijk het reguliere lesprogramma hebben kunnen aanbieden. De negatieve impact van corona op het onderwijs zal pas in 2021 duidelijk worden. Door corona heeft helaas de viering van ons Lustrum (100 jaar Kennemer) grotendeels geen doorgang kunnen vinden.

In het voorjaar van 2020 heeft het bestuur met goedkeuring van de medezeggenschapraad (MR) en met instemming van tweederde van het onderwijzend personeel, structurele bezuinigingen aangekondigd. In schooljaar 2020-21 (2^e helft 2020) zijn de eerste positieve financiële effecten zichtbaar geworden. Het Kennemer zal name in 2021-2022 de vruchten van de structurele bezuinigingen gaan plukken.

De directie heeft in 2020 strategisch personeelsbeleid ontwikkeld, op het gebied van doorstroommogelijkheden voor docenten (functiemix) en levensfasebewust personeelsbeleid (keuzebudget). Een start is gemaakt om de bestaande gesprekscyclus te herzien en te moderniseren. Hiervoor is een werkgroep gestart waarin docenten en schoolleiding zitting nemen. In de tweede helft van het jaar is een groot aantal OOP-functies gewaardeerd of herwaardeerd in het kader van het actualiseren van het functiehuis van de het Kennemer.

Leren en professionaliseren van docenten zijn voorwaarden voor onderwijskwaliteit en daarmee voorwaarden voor de ontwikkeling van onze leerlingen. We zijn het schooljaar gestart met een zevental interne scholingsgroepen met verschillende thema's, begeleid door ervaren docenten. Leren van elkaar en met elkaar door samen leervragen te formuleren en bij elkaar op lesbezoek te gaan. Ook zijn we gestart met een drietal zij-instromers en volgen meerdere docenten dit jaar een

opleiding voor een eerste of tweede onderwijsbevoegdheid, waarvoor twee zij-instream subsidies en twee lerarenbeurzen zijn aangevraagd.

Begin 2020 is besloten om laptops voor alle leerlingen (exclusief de eindexamenleerlingen) per schooljaar 2020-21 in te voeren. Gezien de coronapandemie (maart) een goed getimed besluit.

Het animo waarmee leerlingen (groep 8) kiezen voor het Kennemer Lyceum was ongekend hoog. De populariteit van onze school is natuurlijk in de eerste plaats iets om trots op te zijn. Tegelijk is er ook een andere kant van de medaille: bij een aanmelding van >170 leerlingen zullen we in de toekomst leerlingen moeten uitsluiten.

In juni liet de voorzitter van ons bestuur weten ons vroegtijdig te verlaten. Met spijt namen we afscheid van Ted Blesgraaf. Reen Pouwels nam het voorzitterschap over en Rudmer Wedzinga is per 1 september aangetreden als lid van het toezichthoudend bestuur.

De structuur van de Stichting is in overeenstemming met de wettelijke eisen van scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Als lid van de VO-raad houdt het Kennemer zich tevens aan de Code Goed Onderwijsbestuur voor het voortgezet onderwijs.

Tot slot. Het gaat weer goed met het Kennemer! Leerling, ouder en medewerkerstevredenheid scoren boven het landelijk gemiddelde. Leerlingeninstroom is boven verwachting. De schoolleiding is op elkaar ingespeeld. De financiële situatie is nog zorgelijk maar wel onder controle. De lijnen voor de toekomst zijn uitgezet. Ook is er op hoofdlijnen een achterstanden/herstelplan (in lijn met het Nationaal Programma Onderwijs) voor schooljaar 2021-22 opgesteld.

We kijken graag vooruit naar een nieuw jaar waarin we zullen investeren in mooi en goed onderwijs. Samen met de leerlingen en hun ouders, de medewerkers en het toezichthoudend bestuur (TB) hebben we er alle vertrouwen in dat 2021 een mooi jaar zal worden. >> FAST FORWARD >>

Peter de Zoete
Rector/Bestuurder Kennemer Lyceum

2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid

Het Treasurystatuut is in 2020 herzien en voldoet aan de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" (Officieel: Regeling van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670) houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten; gepubliceerd in Staatscourant nr. 30576 d.d. 15 juni 2016).

2.1.1 Uitvoering van het beleid in de praktijk

Het Kennemer Lyceum had in het kalenderjaar 2020 geen directe beleggingen en/of beleningen. Indirect zijn de spaarrekeningen ook beleggingen, ofwel zijn de middelen van het Kennemer uitsluitend uit gezet op deposito's. Deze middelen zijn direct beschikbaar.

Dit beleid zal in 2021 niet worden veranderd.

De interne verantwoording over treasury-activiteiten vindt plaats door het uitvoerend bestuur (UB - Rector-bestuurder) aan het toezichthoudend bestuur (TB) door middel van de periodieke managementrapportages. Externe verantwoording vindt plaats door middel van de jaarrekening.

2.1.2 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten

Het Kennemer Lyceum had in 2020, net zoals in 2019, geen uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten.

2.2 Sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording Convenantsmiddelen VO

In 2019 is er in het kader van de Regeling Bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019 €132.391 ontvangen bestemd voor onder meer de aanpak van de werkdruk, begeleiding van startende docenten, meer ontwikkeltijd, begeleiding van zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvraagstukken. Het Kennemer Lyceum heeft ondanks een grote bezuinigingsopdracht die onvermijdelijk ook een verhoging van de werkdruk met zich mee bracht, de middelen proberen in te zetten om de verhoging van de werkdruk zoveel mogelijk te beperken. De PMR en het personeel hebben meegepraat over de besteding van deze extra werkdrukmiddelen. Het bedrag wordt in 2020 en 2021 besteed aan het inschakelen van klassenassistenten om pauzesurveillance en invallessen op te vangen en de opslagfactor voor het voor- en nawerk van de lessen verhoogd naar 70%. Met deze maatregelen wordt in 2020 de helft van de convenantsmiddelen (€66.246) verantwoord.

2.2.2 Verantwoording middelen Prestatiebox

De ambities uit het sectorakkoord VO, zoals met de VO-Raad overeengekomen, heeft jaarlijks de vereiste aandacht in het ontwikkelen van eigentijdse onderwijsvoorzieningen en het bieden van extra mogelijkheden (waaronder de Kennemer Keuzeprojecten), waarmee ook de getalenteerde leerlingen aanvullende onderwijsaanbod ontvangen.

Het Kennemer biedt al jarenlang versterkt talenonderwijs aan, voor Engels de programma's FCE en CAE, voor Frans het programma Delf.

In de digitale leeromgeving is in 2020 geïnvesteerd. De mogelijkheden van Microsoft Teams als online les- en/of begeleidingstool zijn ingezet alsmede heeft het Kennemer geïnvesteerd in het online adaptief oefensysteem Numo.

Het Kennemer legt ook nadruk op het vak lichamelijke opvoeding door het Sportlijnprogramma in klas 1 en 2 aan te bieden. De school beschikt over optimale faciliteiten (tennisbanen, twee grote gymzalen), waar ook in 2020 in is geïnvesteerd. Tevens is ook de ondernemerslijn, een additioneel programma voor leerlingen in klas 1, per augustus 2020 van start gegaan.

3 Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Onze visie, missie, strategie en doelstellingen staan hieronder beschreven. Het model, the Golden Circle (WHY, HOW, WHAT), van Simon Sinek ligt hieraan ten grondslag.

WHY:

't Kennemer wil een springplank zijn, leerlingen opleiden en begeleiden; **klaar voor de wereld van morgen.**

HOW:

Er zijn drie kernwaarden benoemd. *Communis Salus Singulis Constat* - Ons aller welzijn berust op eenieder -, *veerkracht* en *betrokkenheid*. Daarnaast is het pedagogisch fundament van Gert Biesta de onderlegger van **hoe** wij het onderwijs op het Kennemer Lyceum hebben ingericht. Weten en doen (kwalificatie), samenleven (socialisatie) en persoonsvorming vormen de basis voor alles wat wij doen.

WHAT:

Ons motto "klaar voor morgen" en onze kernwaarden vormen ons kompas en geven samen met ons pedagogisch fundament richting **aan wat** wij doen. De komende jaren werken wij aan het verder vormgeven van doorlopende leerlijnen.

Het Kennemer profileert zich in de omgeving Haarlem op drie leerlijnen / pijlers die aansluiten op de ambities van leerlingen uit de omgeving:

1. Sport & Gezondheid.
2. Ondernemerschap.
3. Technology & Design.

De school zal in de komende jaren alle schoolactiviteiten (lesaanbod, keuzeprojecten, doorlopende leerlijnen etc.) in lijn brengen met ons motto en de leerlijnen / pijlers.

Daarnaast zal het Kennemer aandacht hebben voor economische, milieu en sociale aspecten van haar omgeving. Het Kennemer tracht een bijdrage te leveren aan

duurzaamheidsontwikkeling en het welzijn van haar medewerkers en leerlingen en omgeving, teneinde de kwaliteit van de gemeenschap te verbeteren.

Topprioriteiten en doelstellingen

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft de volgende doelstellingen (2020-2023) gedefinieerd.

Maak het Kennemer weer financieel gezond en zorg dat de kwaliteit van het onderwijs op (competitief) peil blijft. Zorg ervoor dat het Kennemer een fijne en innovatieve en eigentijdse school wordt waar docenten, leerlingen en medewerkers het beste uit zichzelf halen en waar leerlingen goed voorbereid, "klaar voor morgen" hun volgende stap in de maatschappij kunnen gaan zetten.

Topprioriteiten 2020-2021

1. Financiën - op weg naar zwarte cijfers.
2. Stabiliteit voor de lange(re) termijn (stabiele instroom).
3. Werk aan een verbetercultuur.

3.2 Besturing

3.2.1 Juridische structuur

Het Kennemer Lyceum kent een stichtingsvorm. De Stichting Scholengemeenschap Kennemer Lyceum is een Bijzondere school op Algemene Grondslag voor vwo en havo en is gevestigd in Bloemendaal. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41222612.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

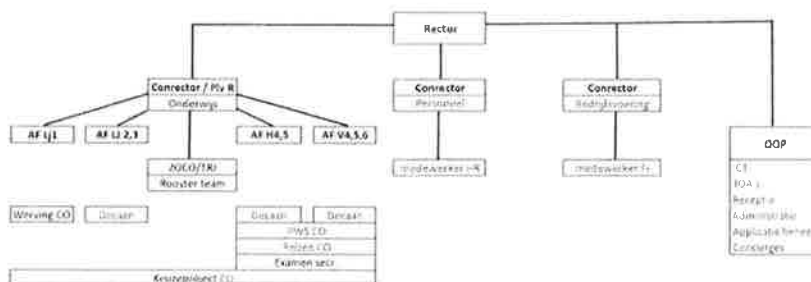
Het Kennemer Lyceum heeft een algemeen bestuur. Op 31 december 2020 bestaat het algemeen bestuur uit zes toezichthoudende bestuurders en één uitvoerend bestuurder.

De dagelijkse leiding van de school is in handen van de rector c.q. de uitvoerend bestuurder.

In 2020 is de interne organisatie structuur aangepast. De rector vormt samen met de conrector onderwijs & personeelszaken de directie van de school. De directie vormt samen met vier afdelingsleiders de schoolleiding. De onderwijsorganisatie is gevormd rond mentoren teams en secties. Het onderwijs wordt ondersteund door het onderwijsondersteunend personeel (OOP).

Op 31 december 2020 bestaat de schoolleiding van het Kennemer Lyceum uit onderstaande personen.

De heer Peter de Zoete	rector/uitvoerend bestuurder
Mevrouw Bernice van Staalduine	conrector onderwijs en personeelszaken
Mevrouw Ira Liem	afdelingsleider leerjaar 1
Mevrouw Karin Voogd v.d. Straaten	afdelingsleider leerjaar 2 en 3
Mevrouw Jacomina van der Weide	afdelingsleider leerjaar VWO 4,5 en 6
De heer Piet Hein Stapensea	afdelingsleider leerjaar HAVO 4 en 5

De rollen corrector onderwijs en corrector personeelszaken zijn op dit moment samengevoegd tot corrector onderwijs & personeelszaken. De rol van corrector bedrijfsvoering is op dit moment niet ingevuld.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Digitalisering

Ons pedagogisch fundament (the How) en digitalisering gaan hand in hand. Digitale vaardigheden zijn gekoppeld aan *Weten en doen* (digital skills, gebruik van digitale leermiddelen, productiviteit), *leren samenleven* (communicatie; mediawijsheid, digitaal samenwerken) en *persoonsvorming* (reflecteren op ervaringen (digitaal portfolio)).

Begin 2020 is de MR akkoord gegaan met de invoering van laptops voor alle leerjaren met uitzondering van eindexamenklassen (examenleerlingen voor slechts een schooljaar een laptop aan laten schaffen voelde niet goed). ICT-trainingen voor medewerkers en leerlingen zijn zowel in het voorjaar als aan het begin van het nieuwe schooljaar georganiseerd.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Passend Onderwijs

Het Kennemer is een relatief kleine school waardoor wij veel aandacht en tijd kunnen besteden aan leerlingbegeleiding en leerlingondersteuning.

Het Kennemer is aangesloten bij de vereniging Samenwerkingsverband VO1 Zuid-Kennemerland. Alle schoolbesturen met een vo- of vso-school in Zuid-Kennemerland (inclusief Velsen) zijn op grond van de wet Passend Onderwijs lid van deze vereniging.

Het bestuur wordt gevormd door de directeur-bestuurder: dhr. J. Vermeer.

Dhr. Vermeer bekleedt de volgende nevenfuncties:

- lid Raad van Advies IVN Noord-Holland (Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid)
- lid Raad van Toezicht VHTO (landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek)

Binnen het samenwerkingsverband wordt overleg gevoerd door het plenair directieoverleg (alle directeuren / rectoren van de aangesloten scholen). De rector neemt namens het Kennemer deel aan de ledenvergaderingen van het Samenwerkingsverband.

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangt onze school ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband. Met deze middelen bieden de scholen ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen. De doelmatige besteding van middelen wordt verantwoord aan het Samenwerkingsverband.

Van het samenwerkingsverband is in 2020 €184.047 aan subsidie ontvangen.

- Loonkosten trajectbegeleider en onderwijskundige projecten €116.824
- Diversen voor o.a. doorgaande ontwikkeling, leerlinggebonden trajecten €67.223

Naast het Samenwerkingsverband werkt het Kennemer samen met externe partijen. Er zijn een aantal vaste contactpersonen, zoals de schoolarts, de leerplichtambtenaar en de CJG coach. Andere partijen zijn HALT, De Brijder en individuele psychologische ondersteuners.

Bij de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is het belangrijk dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte direct in beeld komen. Bij de overstap van basisschool naar het voortgezet onderwijs, kan de leerkracht van groep 8 een MDO-O (multidisciplinair overleg) aanvragen. De procedure voor een dergelijk MDO-O is beschreven in de brochure 'De Overstap' van het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland.

Corona

Heftige maatregelen zijn genomen in het kader van de coronacrisis. Op 15 maart 2020 gingen alle VO scholen door corona dicht. Leerlingen hebben vanuit huis onderwijs ontvangen, de centrale examens zijn afgelast en docenten hebben de lessen in grote mate moeten aanpassen voor het afstandsonderwijs. Vanaf 17 maart konden alle lessen op het Kennemer Lyceum wel online doorgang vinden. De investering en de ontwikkeling op het Microsoft platform Teams (eind 2019) hielpen ons om snel te kunnen schakelen. De (corona)impact op lesuitval viel mee. Docenten en leerlingen waren relatief snel aan de nieuwe online lessituatie gewend. Echter, er is wel veel flexibiliteit van onze medewerkers en leerlingen gevraagd. Extra ICT trainingen, hygiëne maatregelen en onderwijskundige aanpassingen zijn gedaan. Pas in 2021 zal duidelijk worden of/en in welke mate leerlingen onderwijsachterstanden hebben opgelopen.

Meerkosten door corona:

- Personele lasten (o.a. aanvullende inzet klassenassistenten voor opvang lessen en achterstanden): +/- € 23.000
- Materiële lasten en schoonmaakkosten: +/- € 16.000

Toetsing en examinering

De laatste twee leerjaren van de havo en de laatste drie van het vwo vormen de examenperiode. Gedurende deze gehele periode is het Examenreglement van kracht. Elke leerling die deel uitmaakt van een van deze leerjaren ontvangt uiterlijk 1 oktober van het lopende schooljaar een exemplaar van dit reglement. Hierin zijn belangrijke regels en afspraken over de gang van zaken bij het (school)examen

opgenomen. Naast het Examenreglement ontvangen de leerlingen ook een actuele versie van hun Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Hierin staat precies vermeld welke toetsen meetellen voor het schoolexamen (SE), hoe zwaar ze wegen, wanneer ze worden afgenomen en of ze herkanst kunnen worden.

Het examensecretariaat is belast met de organisatie van het eindexamen. Eventuele klachten rondom de gang van zaken van het (school)examen kunnen in de eerste plaats op schoolniveau door de examencommissie worden afgehandeld. Tegen uitspraken van de examencommissie kan bezwaar worden aangetekend bij de Commissie van Beroep.

De toetsing en examinering in 2020 is goed verlopen.

3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Kennemer Stageschool

Het Kennemer heeft een stageovereenkomst met Hogeschool Inholland. ICT-stages worden door leerlingen van de Hogeschool Haarlem op het Kennemer ingevuld.

Printen

Met de invoering van laptops zetten we in op significante reductie van de printkosten. Minder papiergebruik zorgt voor minder papierafval. Papierbesparing levert ook een flinke bijdrage aan vermindering van energieverbruik bij de productie van papier en toners.

Corona / arbeidsomstandigheden

Het Kennemer heeft medewerkers betrokken bij het opstellen van beleid en het organiseren en veiliger maken van de school tijdens de coronatijd (o.a. looproutes, hygiëne maatregelen, verzorgen van mondkapjes en spatschermen).

3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen zijn aangesloten en van de verbonden partijen

Het Kennemer is aangesloten bij het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland (zie paragraaf 3.2.4). Ook in 2020 is de school vertegenwoordigd in het directieoverleg en de ledenvergadering en nauw betrokken bij de verdere ontwikkelingen van Passend Onderwijs.

Stichting Floreat, een zogenaamde steunstichting, is opgericht in 1925. Vanuit de bijzondere signatuur van het neutraal bijzonder onderwijs is deze stichting opgericht door ouders van het Kennemer Lyceum. De stichting heeft tot doel uitsluitend de belangen en de continuïteit van het Kennemer te borgen en te ondersteunen. In 2020 is in totaal €187.000 ontvangen voor diverse projecten waaronder een bijdrage in de loonkosten (€137.000), hardware en ICT-trainingen (€33.000), het laten opstellen van een groen MJOP en ventilatie-advies (€17.000).

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, inclusief samenwerkingsverbanden

Er hebben in **2020 geen ontwikkelingen plaatsgevonden in relatie tot verbonden partijen.**

3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven)functies

Binnen het TB zijn veel bestuurlijke kwaliteiten en deskundigheden beschikbaar o.a. op het gebied van financiën, juridische zaken, communicatie, marketing en onderwijs. Tijdens de bestuursvergaderingen en tijdens bilaterale overleggen worden, waar nodig, adviezen gegeven en werken de toezichthouders als klankbord voor de uitvoerend bestuurder.

Drie toezichthouders zijn ouders van huidig of voormalig leerlingen van de school. De overige toezichthouders hebben geen directe relatie met het Kennemer. Bij geen van de bestuurders is sprake van tegenstrijdige belangen.

Het bestuur van het Kennemer bestaat per 31 december 2020 uit één uitvoerend bestuurder en zes toezichthoudend bestuurders.

Naam	Functie	Datum aantreden	Einde benoemings periode	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Peter de Zoete	Rector/uitvoeren d bestuurder	1-8-2019		Rector	Geen
Reen Pouwels	Toezichthouder/ Voorzitter/lid werkgeverscom missie /lid onderwijscommissi e	01-09-2018	13-09-2021	Zelfstandig adviseur onderwijs & kwaliteit	Geen
Marcus Draaisma	Toezichthouder/ Vicevoorzitter/lid werkgeverscom missie	14-09-2017	30-06-2021	Advocaat (Palthe Oberman advocaten)	Lid Raad van Toezicht Stichting De Regenboog Groep en aangesloten stichtingen te Amsterdam Lid commissie van de NVP Sollicitatiecode Lid bestuur Stichting Floreat
Daan Koning	Toezichthouder/ penningmeester/ voorzitter commissie financien	14-09-2017	30-06-2021	Accountant (PwC)	Lid bestuur Stichting Floreat
Eke Teekens	Toezichthouder/li d commissie financien	01-09-2018	01-05-2022	Marketingdeskund ige Cliëntenraad coach dnoDoen (daklozen te Alkmaar)	Lid Toezichthoudend bestuur Hospice Haarlem en omstreken Examinator Nima-B B ₂ B Voorzitter ABC- commissie, Mix Hockey Club HBS
Rudmer Wedzinga	Toezichthouder/li d commissie financien.	01-09-2020	01-09-2024	Group Treasurer citizenM	Geen
Ferry Tromp	Toezichthouder/li	01-09-2018	01-01-2022	Ondernemer	lid RvT Bibliotheek Zuid

	d onderwijscommis sie				Kennemerland
--	-----------------------------	--	--	--	--------------

3.3 Naleving branchecode

Het UB handelt volgens de branchecode goed onderwijsbestuur.

De stem van de leerling is geborgd via de leerlingenraad, de leerlingenvereniging, de klassenvertegenwoordigers, de leerling vertegenwoordiging uit de MR en via resonansbijeenkomsten met leerlingen)

Samenspel tussen bestuur en intern toezicht is goed geborgd. We hebben o.a. gezamenlijk een workshop toezichthouden in het VO gevolgd waar rollen op nieuw zijn gedefinieerd. UB en TB weten elkaar gemakkelijk te vinden. Ook vinden er tweejaarlijks bijeenkomsten tussen het TB en de MR plaats.

Samenwerking aan maatschappelijke opgaves is goed geborgd. Maatschappelijke opgaves als hoe om te gaan met corona, loting, vroegtijdig schoolverlaters etc. worden besproken en afgestemd in samenwerking met het RBO en de gemeentes in de regio Haarlem.

In samenwerking met de eenpitters in de regio Haarlem en onze "zusterscholen" Het Amsterdams Lyceum, Het Baarnsch Lyceum en Lorentz Casimir Lyceum in Eindhoven bespreken we onderdelen uit de code goed onderwijsbestuur op regelmatige basis en houden we elkaar scherp.

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

In 2020 zijn er drie subcommissies binnen het TB opgericht.

- *Commissie Financiën*: Daan Koning (voorzitter), Eke Tekens, Rudmer Wedzinga
- *Werkgeverscommissie*: Reen Pouwels (voorzitter), Marcus Draaisma
- *Vooralsnog een tijdelijke commissie Onderwijs & Personeelszaken*: Reen Pouwels (voorzitter), Ferry Tromp

De commissie financiën en de commissie onderwijs & personeelszaken vergaderen voor elke geplande bestuursvergadering. De werkgeverscommissie komt twee keer per jaar bij elkaar.

3.3.2 Vermelding code goed bestuur die gehanteerd wordt

Het Kennemer hanteert de Code Goed Onderwijsbestuur VO-2019.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting

nvt

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

Onze verantwoording aan de overheid (Rijk, gemeente, Onderwijsinspectie, etc.) is verankerd in de wet. Hier voldoen wij aan. Belangrijk is echter ook onze horizontale verantwoording, naar bijvoorbeeld leerlingen, ouders en medewerkers. Al deze groepen kunnen onze website raadplegen voor de meer schoolinhoudelijke

onderwerpen. Via de website www.scholenopdekaart.nl publiceert het Kennemer de belangrijkste kwaliteitsgegevens.

Het Kennemer vindt het belangrijk ouders, leerlingen, collega's, samenwerkingspartners, het primair- en vervolgonderwijs mee te nemen bij nieuwe ontwikkelingen, hen tijdig te consulteren, te informeren en verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.

Het Kennemer is lid van de VO-Raad, de koepel voor scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland.

Het Kennemer is één school onder één bestuur. Het bestuur van de stichting bestaat uit onbezoldigde vrijwilligers, waaronder ouders en een bezoldigde uitvoerend bestuurder. De verantwoordelijkheden van bestuur en schoolleiding zijn afgebakend in de statuten en het managementstatuut. Die verdeling is reeds lang zodanig dat alleen de toezichthoudende taken zoals beschreven in de Code Goed Onderwijsbestuur, door het schoolbestuur worden uitgeoefend. De directie "bestuurt" dus in feite de instelling.

Met het voeren van de horizontale dialoog worden verschillende doelen gediend: feedback verkrijgen om te leren en te verbeteren, draagvlak creëren voor de strategie en de beleidsdoelen van de school, maar ook verantwoording afleggen over deze strategie en de mate waarin de doelen worden bereikt. Voor de horizontale dialoog onderscheidt het Kennemer drie typen stakeholders:

1. Prioritaire stakeholders: dit zijn de leerlingen en hun ouders(s)/verzorger(s); zij hebben als beneficiënten primair belang bij de "dienstverlening" van de onderwijsorganisatie. Afgezien van andere vormen van communicatie, is hier van groot belang dat de school beschikt over een goed georganiseerde, actieve ouderraad die gevraagd en ongevraagd als klankbord voor de schoolleiding optreedt.
2. Interne stakeholders: docenten en onderwijsondersteunend personeel. De belangrijkste organen voor horizontale dialoog zijn hier de Medezeggenschapsraad, de Ouderraad en de plenaire docenten- (of personeels-)vergadering.
3. Externe stakeholders: alle overige groepen of personen in de omgeving van de school, al dan geïstitutionaliseerd of georganiseerd, die een belang hebben bij de dienstverlening en de doelen van de onderwijsinstelling. Om deze vorm van horizontale verantwoording gestalte te geven, wordt deelgenomen aan het project *Scholen op de kaart*. Door middel van "Scholen op de kaart" hebben alle belangstellenden op eenvoudige en transparante wijze toegang tot de kerngegevens van de school, onder andere op het gebied van onderwijsprestaties, financiën en personele bezetting. Deze gegevens zijn gestandaardiseerd volgens de normen van dit project, zodat een objectieve vergelijking tussen scholen op transparante wijze mogelijk is.

Middels diverse interne overleggen en middelen leggen wij verantwoording af over het ingezette beleid en de behaalde resultaten.

- Vier keer per jaar overlegt de uitvoerend bestuurder met de ouderraad over de gang van zaken en nieuwe ontwikkelingen.
- Tijdens de MR-vergaderingen worden ouders, collega's en leerlingen geïnformeerd en middels instemming of advies, actief betrokken bij het uit

te zetten beleid. Het spreekt voor zich dat ook binnen de medezeggenschapsraad verantwoording wordt afgelegd.

- De afdelingsleiders organiseren 2x per jaar zogenaamde resonansbijeenkomsten voor hun eigen afdeling. Ouders worden betrokken bij ontwikkelingen en dilemma's.
- Het Kennemer Lyceum werkt met klassenvertegenwoordigers, ook met deze leerlingen hebben de conrectoren onderwijs regelmatig overleg. In 2020 is er een leerlingenraad opgericht waarmee de rector regelmatig overlegt.
- Met enige regelmaat worden de leden van de Kennemer leerlingen vereniging (KLV) door de directie geconsulteerd en betrokken bij nieuwe (onderwijskundige) ontwikkelingen.
- Het Kennemer Lyceum neemt deel aan Scholen op de Kaart, waardoor ook nieuwe ouders op de hoogte kunnen zijn van de behaalde resultaten en gemaakte beleidskeuzes.
- Ouders, leerlingen en collega's ontvangen dagelijks informatie over de school via verschillende sociale kanalen (Facebook, Instagram, YouTube).
- Middels onze website en via verschillende sociale kanalen houden we alle belangstellenden en belanghebbenden op de hoogte.

3.4 Verslag toezichthoudend bestuur

Het Kennemer Lyceum heeft een one-tier bestuursmodel met een Algemeen Bestuur, bestaande uit een Uitvoerend Bestuurder (de rector) en Toezichthoudend bestuurders.

Het Toezichthoudend Bestuur is het interne toezichthoudende orgaan.

Samenstelling en nevenfuncties

Samenstelling Algemeen Bestuur per 31 december 2020

Naam	Functie	Datum aantreden	Einde benoemings periode	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Peter de Zoete	Rector/uitvoerend bestuurder	1-8-2019		Rector	Geen
Reen Pouwels	Toezi chthouder/ Voorzitter/lid werkgeverscommissie /lid onderwijscommissie	01-09-2018	01-09-2022	Zelfstandig adviseur onderwijs & kwaliteit	Geen
Marcus Draaisma	Toezi chthouder/ Vicevoorzitter/lid werkgeverscommissie	14-09-2017	30-06-2021	Advocaat (Palthe Oberman advocaten)	Lid Raad van Toezicht Stichting De Regenboog Groep en aangesloten stichtingen te Amsterdam Lid commissie van de NVP Sollicitatiecode Lid bestuur Stichting Floreat
Daan Koning	Toezi chthouder/	14-09-2017	30-06-2021	Accountant (PwC)	Lid bestuur Stichting

	penningmeester /voorzitter commissie financiën				Floreat
Eke Teekens	Toeziethouder/ lid commissie financiën	01-09-2018	01-05-2022	Marketingdeskundige Cliëntenraad coach dnoDoen (daklozen te Alkmaar)	Lid Toeziethoudend bestuur Hospice Haarlem en omstreken Examinator Nima-B B2B Voorzitter ABC-commissie, Mix Hockey Club HBS
Rudmer Wedzinga	Toeziethouder/ lid commissie financiën.	01-09-2020	01-09-2024	Group Treasurer citizenM	Geen
Ferry Tromp	Toeziethouder/ lid onderwijscommissie	01-09-2018	01-01-2022	Ondernemer	lid RvT Bibliotheek Zuid Kennemerland

Verantwoording

In haar toezicht hanteert het bestuur de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2020.

2020 kende voor geen van de leden van de Raad van Toezicht een situatie met een (potentieel) tegenstrijdig belang.

Taken

De interne toezichthouders voeren hun taken zo uit dat het interne toezicht deugdelijk en onafhankelijk is. De taken zijn:

- toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door de uitvoerend bestuurder
- het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag
- het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen
- het aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan de toezichthouder
- het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden in het jaarverslag
- werkgeverschap van de uitvoerend bestuurder
- de uitvoerend bestuurder met raad terzijde staan.

Governance

Commissies toezichthoudend bestuur

In 2020 heeft het toezichthoudend bestuur twee subcommissies ingesteld.

Commissie onderwijs

De commissie bestaat uit: Reen Pouwels (voorzitter) en Ferry Tromp

Het doel van de onderwijscommissie is het voorbereiden van het onderwijsdeel van de agenda, en het vaststellen van de informatie die het toezichthoudend bestuur nodig heeft om haar werk goed te kunnen doen. De commissie is ingesteld op 24 november 2020 en in 2021 voor het eerst bij elkaar geweest.

Commissie financiën

De commissie financiën bestaat uit: Daan Koning (voorzitter), Eke Teekens en (vanaf september 2020) Rudmer Wedzinga. De commissie financiën adviseert de uitvoerend bestuurder en bereidt de bespreking van financiële stukken in het Algemeen bestuur voor. In 2020 is de commissie drie maal bij elkaar geweest, waarbij de kwartaalrapportages 2020 en de begroting 2021 besproken zijn.

Werkgeverscommissie

De werkgeverscommissie bestaat uit Reen Pouwels (voorzitter) en Marcus Draaisma. De werkgeverscommissie vergadert twee keer per jaar ter voorbereiding op de gesprekken met de uitvoerend bestuurder.

De wergeverscommissie heeft in 2020 driemaal gesproken met de uitvoerend bestuurder; één bespreking stond in het teken van het omzetten van het dienstverband naar een vast dienstverband, twee besprekingen waren functioneringsprekken.

Benoemingen

Wegens het vertrek in juni 2020 van Ted Blesgraaf (voorzitter) heeft het algemeen bestuur Reen Pouwels op 23 juni 2020 benoemd tot voorzitter.

De benoemingstermijn van Daan Koning (penningmeester) is verlengd tot 1 juli 2021; om in zijn opvolging te voorzien is (conform procedure zoals beschreven in de statuten) Rudmer Wedzinga per 1 september 2020 benoemd als lid van het toezichthoudend bestuur.

Zelfevaluatie/professionalisering

Voor haar professionalisering heeft het Algemeen Bestuur in september 2020 een bijeenkomst georganiseerd onder externe begeleiding. De samenwerking en het functioneren van het Algemeen Bestuur stond in deze bijeenkomst centraal. Het algemene beeld is dat het Algemeen Bestuur steeds beter in haar rol komt; de samenwerking en sfeer zijn goed, zowel binnen het toezichthoudend deel als in de samenwerking met de uitvoerend bestuurder. Punten van aandacht zijn de (financiële) informatievoorziening en de behoefte om thema's inhoudelijk te verdiepen. Dit heeft geleid tot een verbeterde opzet van de financiële informatievoorziening, een jaaragenda met vaste thema's en het instellen van een commissie onderwijs.

Overleg toezichthoudend bestuur

Het toezichthoudend bestuur overlegt met elkaar, voorafgaand aan elke bijeenkomst van het Algemeen Bestuur.

Overleg met de medezeggenschapsraad

In 2020 zijn twee reguliere voortgangsgesprekken geweest tussen het toezichthoudend bestuur en de medezeggenschapsraad; aanvullend is overlegd over de herbenoemingsprocedure voor leden van het toezichthoudend bestuur. De medezeggenschapsraad heeft deelgenomen aan de selectieprocedure voor het nieuwe lid van het toezichthoudend bestuur.

Vergaderingen in 2020

Het Algemeen Bestuur heeft in 2020 zeven keer vergaderd. Om passend om te gaan

met de Corona-risico's zijn de vergaderingen vanaf winter 2020 digitaal (via Teams) gehouden.

In de vergaderingen zijn besproken:

- Gang van zaken
Ieder kwartaal wordt aan de hand van een kwartaalrapportage de gang van zaken bij de Stichting besproken. Daarnaast is elke bijeenkomst gesproken over de impact van Corona op het onderwijs en de wijze waarop de school hiermee omgaat.
- Speerpunten
De uitvoerend bestuurder heeft de strategische speerpunten van het Kennemer Lyceum (onderwijs, personeel, financiën etc.) vastgelegd in een Business Framework. Elke vergadering wordt de voortgang en stand van zaken besproken.
- Jaarrekening, bestuursverslag, begroting en meerjarenbegroting
Tijdens de vergadering van 23 juni 2020 heeft het toezichthoudend bestuur het bestuursverslag en de jaarrekening 2019 goedgekeurd. De jaarrekening is gecontroleerd en goedgekeurd door Van Ree accountants, de externe accountant.

In de vergadering van 24 november 2020 zijn de begroting 2021 en de meerjarenbegroting door het toezichthoudend bestuur goedgekeurd. Op 21 april 2021 heeft het toezichthoudend bestuur een aangepaste versie van de meerjarenbegroting goedgekeurd.

Visie Toezichthoudend Bestuur op jaarcijfers 2020

Het TB steunt de structurele bezuinigingsplannen van het UB zodat het Kennemer Lyceum weer financieel gezond wordt.

Het TB stelt vast dat de subsidies van OC&W, de ouderbijdragen en de subsidies van het Samenwerkingsverbanddoelmatig en rechtmatig besteed zijn.

Het TB heeft Van Ree Accountants opdracht gegeven de jaarrekening 2020 en 2021 te controleren.

Aandachtspunten voor 2021

Door het toezichthoudend bestuur zijn voor 2021 de volgende actiepunten geformuleerd:

- Het werven en selecteren van nieuwe leden (2 leden treden af conform het rooster van aftreden en maart 2021 heeft een lid aangegeven omwille van privé redenen af te treden)
- Aanpassing van de statuten aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen
- Het formuleren van 'guiding principles'
- Het organiseren van een 'in company' professionaliseringsbijeenkomst, najaar 2021.

Woord van dank

2020 is een bijzonder jaar geweest voor de school. Ondanks alle corona perikelen heeft iedereen een enorme inspanning geleverd om het onderwijs zo goed mogelijk door te laten gaan. Daarnaast hebben we veel mooie stappen gemaakt in de ontwikkeling van het onderwijs en de bedrijfsvoering. En niet te vergeten de groei in het leerlingen aantal, een blijk van waardering en herkenning voor de kwaliteit van het Kennemer.

Namens het toezichthoudend bestuur bedank ik alle medewerkers, de uitvoerend bestuurder en de leden van de medezeggenschap voor de kritische en constructieve samenwerking.

We zijn trots op het Kennemer Lyceum!

Overveen, 6 april 2021

Voorzitter Algemeen Bestuur

Reen Pouwels

3.5 Omgeving

3.5.1 Afhandeling van klachten

De klachtenregeling van het Kennemer is gepubliceerd op onze website. De regeling biedt leerlingen, ouders en medewerkers de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Naast de klachtencommissie en de Commissie voor Beroep, kunnen leerlingen en medewerkers op school terecht bij twee vertrouwenspersonen en is er een externe vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersonen brengen jaarlijks een geanonimiseerd verslag uit aan het UB. Uit de eindrapportage 2020 blijkt dat er in 2020 vier keer gebruik is gemaakt van de diensten van de externe vertrouwenspersoon.

In schooljaar 2020-2021 zijn er twee nieuwe interne vertrouwenspersonen aangesteld.

Op 9 maart 2021 is een herzien klachtenreglement vastgesteld alsmede is de integriteitscode vastgesteld.

3.5.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering

Leerlingen maken tijdens hun reguliere schoolloopbaan op het Kennemer diverse buitenlandse reizen, zij maken kennis met andere culturen en gebruiken. Tijdens diverse reizen zijn er contacten met leeftijdsgenoten in het buitenland. Ook door het extra aanbod "versterkt talenonderwijs" worden via de programma's Cambridge en Delf internationale contacten opgebouwd. Tevens zijn er in 2020 nieuwe Kennemer keuzeprojecten toegevoegd (Spaans en Chinees) die leerlingen voorbereiden om succesvolle wereldburgers te worden.

In 2020 is ondanks de coronacrisis de Romereis wel doorgegaan.

3.5.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Met de introductie van Microsoft Teams als communicatieplatform wordt het steeds eenvoudiger om leerlingen in contact te brengen met de wereld. Het leggen van connecties met buitenlandse scholen of het inviteren van (buitenlandse) sprekers kan nu eenvoudig gefaciliteerd worden.

4 Risicomanagement

Het Kennemer Lyceum vindt het wenselijk om de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering zo optimaal mogelijk beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en in de toekomst in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Het in kaart brengen van deze risico's draagt enerzijds bij aan het treffen van adequate beheersmaatregelen om het voorkomen van deze risico's en de financiële impact zoveel mogelijk te beperken en anderzijds dient dit als legitimatie voor het aanhouden van weerstandsvermogen.

Juist in de huidige financiële situatie van het Kennemer Lyceum, die de afgelopen jaren gekenmerkt werd door negatieve resultaten die hun weerslag hebben gehad op het weerstandsvermogen, is het van belang dat het risicomanagement bijdraagt aan kostendekkend opereren en het weerstandsvermogen bij een groeiende omvang van de school navenant op te bouwen.

In 2019 is gestart met het Kennemer businessraamwerk wat moet dienen als de basis van de planning & controlcyclus op het Kennemer Lyceum. Het raamwerk is bedoeld om prioriteiten te stellen en nieuwe ontwikkelingen duurzaam in de school te borgen. Het raamwerk is in 2020 doorontwikkeld en voorzien van doelstellingen en indicatoren om de voortgang te monitoren.

Er is geleerd van onzorgvuldigheden in de formatieplanning in schooljaar 2019/2020 en een volledig nieuw formatieplan opgesteld waarin het formatieproces zorgvuldig beschreven wordt en gekoppeld aan het beschikbare formatiebudget. Verder is de formatieplanning via de formatietool Foleta inmiddels ook gekoppeld aan het roosterprogramma Zermelo zodat informatie over de lesvraag sneller en efficiënter beschikbaar is.

Omdat in het begrotingsproces voor 2020 de financiële informatieprocessen onvoldoende gestructureerd verliepen, is in de begroting van 2020 weliswaar een bezuinigingsopdracht opgenomen, maar de uitwerking ontbrak nog. De realisatie van de bezuinigingsopdracht was grotendeels slechts in de tweede helft van het schooljaar mogelijk en het proces om draagvlak voor de bezuinigingen te creëren verliep soms stroef. Ook de monitoring van de voortgang van de realisatie 2020 was nog niet optimaal.

Om zowel het begrotingsproces als de monitoring op de realisatie gedurende het jaar te optimaliseren zijn in 2020 diverse stappen gezet:

- Het formatieplanformat is herzien waarbij meer aandacht is voor de financiële mogelijkheden van de formatieplanning en terugkoppeling bij de (financiële) voortgang van het formatieproces is ingebouwd.
- Het moment voor het ontwikkelen van nieuw beleid voor het volgende schooljaar is naar voren geschoven van februari-mei naar september-oktober. Nieuw beleid met financiële impact kan alleen tijdens het begrotingsproces verwerkt worden. Beleidsideeën die later in het jaar ontstaan kunnen alleen financieel neutraal worden uitgevoerd of worden uitgesteld naar het volgende begrotingsjaar.
- Het leerlingprognosemodel is herzien om de financiële risico's van de leerlingontwikkeling en bijbehorende lesvraag beter in kaart te brengen. Dit model wordt halfjaarlijks (bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van de lesvraag) gevalideerd en waar nodig aangepast.
- De rollen en verantwoordelijkheden tussen de school en het administratiekantoor en tussen medewerkers in de school onderling zijn opnieuw gedefinieerd. Er wordt gewerkt met projectteams die samen financiële uitdagingen uitzoeken en met beleidsvoorstellen komen. Voorbeelden hiervan zijn werkgroep bezuinigen, het leermiddelenproject en het printproject.
- De ouderbijdragesystematiek is herzien om de ontvangsten en de besteding hiervan op een inzichtelijkere manier te kunnen monitoren en terug te koppelen.

- De kwartaalrapportages zijn herzien om meer duiding te geven aan de cijfers en betere voorspellingen te kunnen maken voor het verwachte resultaat zodat er ook tijdig en effectief bijgestuurd kan worden.
- Bij het opstellen van de begroting wordt meer gebruik gemaakt van informatie die uit de kwartaalrapportages volgt, verwachtingen over de formatieplanning en de budgethouders worden weer actief bij het begrotingsproces betrokken. Op deze manier worden financiële risico's naar verwachting eerder in kaart gebracht en waar mogelijk verwerkt in de begroting zodat er naast tegenvallers ook meevallers kunnen ontstaan.

De komende jaren moeten er nog verdere stappen worden gezet op het gebied van de financiële planning & controlcyclus. Zo moet het proces rond de (meerjaren)begroting op een vergelijkbare wijze als de formatieplanning geborgd worden in de organisatie. Ook moeten de lopende contracten systematisch doorlopen worden. Er zijn diverse contracten die een lange looptijd hebben zonder dat het duidelijk is of de huidige tarieven nog marktconform zijn.

De personele en financiële administratie zijn belegd bij administratiekantoor Groenendijk. In een Service Level Agreement (SLA) zijn concrete afspraken gemaakt. Het administratiekantoor is gecertificeerd. De processen zijn vastgelegd en worden jaarlijks door de accountant gecontroleerd. Hiervoor krijgen zij een ISAE-verklaring.

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het Kennemer Lyceum heeft de volgende risico's in kaart gebracht en bijbehorende beheersmaatregelen genomen:

1. Hogere lesvraag door groei leerlingaantallen en/of ongunstige klassensplitsing;
De strategie van het Kennemer voor wat betreft het leerlingenaantal is gericht op stabiele instroom van zes klassen waarbij we maximaal 950 leerlingen fysiek in ons gebouw kunnen verwelkomen. Voor verdere groei is in het huidige gebouw geen plaats. De voorfinanciering van deze groei is zoveel mogelijk in de meerjarenbegroting opgenomen om de impact van dit risico te beperken. Wel kan er elk jaar sprake zijn van een ongunstige splitsing van klassen en lesgroepen. De toename van het leerlingenaantal kan dit risico ongunstig beïnvloeden. Het in het formatieplan beschreven formatieproces is erop gericht deze risico's te beperken en vroegtijdig in kaart te brengen.

2. Lagere baten door een lager leerlingenaantal;
Het Kennemer Lyceum kan jaarlijks rond de 170 leerlingen plaatsen in de brugklas en heeft daarnaast plek voor opstroom vanuit het vmbo en de havo. Minder leerlingen werven dan de prognoses is vastgesteld, leidt tot een daling van de baten in de daarop volgende jaren. Als de bijbehorende lesvraag (door kleinere klassen) het niet toelaat of als er onvoldoende flexibele schil aanwezig is, kan het zo zijn dat de lasten niet gelijkmatig meebewegen met de afname in de baten. Daarnaast kan een krimp in het leerlingenaantal ook een negatieve impact hebben op het imago van de school en zo zichzelf versterken. Tot 2020 was er sprake van een krimp in de baten als gevolg van het leerlingenaantal op het Kennemer Lyceum. In 2020 is er eenmalig een hoger leerlingenaantal aangenomen om loten te voorkomen en de groei van het leerlingenaantal naar 950 te bespoedigen. Om verdere krimp te voorkomen is er in 2019 een nieuwe wervingsstrategie bedacht en is deze in 2020 aangepast op de coronamaatregelen.

3. Arbeidsmarktontwikkelingen en kwaliteit van personeel

Om te kunnen blijven voorzien in de goede kwaliteit van ons onderwijs is het van belang dat we voldoende gekwalificeerde docenten kunnen aantrekken en onze docenten zoveel mogelijk kunnen behouden en helpen zich verder te ontwikkelen. We voeren een actief kwaliteitsbeleid en de werking hiervan wordt continu geëvalueerd.

Toch kan het de komende jaren bij het ontstaan van vacatures voorkomen dat we relatief dure docenten (freelancers, uitzendbureau) moeten aantrekken zonder de huidige bezetting van de secties daar aanleiding toe geeft. Het zal dan met name gaan om het invullen van vacatures bij zogenaamde tekortvakken.

Hoewel het met name bij de tekortvakken steeds uitdagender wordt, lukt het het Kennemer tot nu toe om de vacatures goed in te vullen. Om eventuele problemen op dit vlak te voorkomen wordt het strategisch HRM beleid in 2021 doorontwikkeld en gekeken naar de mogelijkheid om opleidingsschool te worden.

4. Ontstaan van hoge wachtgeld;

Als gevolg van werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of een arbeidsconflict kunnen wachtgelders ontstaan. Omdat dit altijd kan voorkomen wordt jaarlijks al gedoteerd op basis van het verwachte bedrag aan wachtgelders en vervuld het Kennemer Lyceum haar zorgplicht na afloop van de arbeidsovereenkomst door begeleiding bij het vinden van een nieuwe baan, financiering van loopbaancoaching en het meebetalen aan scholingstrajecten om de kans op het vinden van een nieuwe baan van de vertrekkende medewerker te vergroten. Toch kan het bedrag aan wachtgelders van jaar tot jaar fluctueren omdat afscheid na een tijdelijk contract of een arbeidsconflict niet altijd goed is te voorzien.

5. Ziekteverzuim personeel;

Bij langdurige ziekte van personeel moet er een vervangende vacature worden geplaatst. Omdat deze vacatures vaak tussentijds ontstaan kan het voorkomen dat we relatief dure docenten (freelancers, uitzendbureau) moeten aantrekken zonder de huidige bezetting van de secties daar aanleiding toe geeft. Het zal dan met name gaan om het invullen van ziektevervangers bij tekortvakken. De mogelijke schade hiervan blijft niet beperkt tot hogere kosten bij het aantrekken van personeel, maar kan ook leiden tot hogere kosten voor scholing, een negatieve impact op het professionele klimaat, uitval van lessen, verlies aan onderwijskwaliteit en onvrede bij ouders en leerlingen. In 2020 hebben we ook diverse keren gezien hoe kostbaar het kan zijn om dergelijke vacatures in te vullen. Het risico van de financiële lasten van het ziekteverzuim zijn gedeeltelijk afgedekt met de verzuimverzekering. Deze betaalt echter pas vanaf zes weken ziekte uit en dekt alleen de brutoloonlasten af. De werkgeverslasten blijven dus tot het eigen financiële risico behoren. In de begroting is een post opgenomen voor de eigen kosten van vervangingsvacatures. Het kan echter voorkomen dat het ziekteverzuim hoger ligt dan verwacht.

Uit het tweejaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek blijkt dat de werkdruk op het Kennemer Lyceum relatief hoog bevonden wordt. Omdat ook werkdruk kan bijdragen aan (langdurig) ziekteverzuim wordt vanuit strategisch personeelsbeleid onderzocht hoe de werkdruk verminderd kan worden.

6. Tegenvallende inkomsten uit ouderbijdragen;

De ouderbijdrage wordt jaarlijks door zo'n 95% van de ouders voldaan. Dit is een hoog percentage waar we vrij tevreden over zijn en rekening mee houden in de begroting. Relatief veel van de ouders van onze leerlingen zijn zelfstandig ondernemer en zouden getroffen kunnen zijn door de coronamaatregelen waardoor

het voldoen van de ouderbijdrage niet langer vanzelfsprekend is. In 2020 is de systematiek van de ouderbijdrage veranderd, met als doel de transparantie rond de uitgaven die worden gedaan uit de ouderbijdrage te vergroten. Op deze wijze is voor ouders ook beter inzichtelijk waarom hun bijdragen onmisbaar zijn bij de aangegeven activiteiten en voorzieningen. De nieuwe wet vrijwillige ouderbijdrage per 1 augustus 2021 zorgt ervoor dat scholen er zorg voor moeten dragen dat ook leerlingen wiens ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen mee moeten kunnen doen aan alle activiteiten die georganiseerd worden door de school. Dit was al de gangbare praktijk op het Kennemer Lyceum. Ouders die de ouderbijdrage niet kunnen betalen kunnen een beroep doen op het sociaal fonds. Schoolkosten mogen nooit een reden zijn dat een van onze leerlingen het onderwijs op het Kennemer Lyceum niet kan volgen. Toch kan deze aanpassing in de wetgeving aanleiding zijn dat ouders sneller besluiten om niet te betalen. In dat geval zullen we moeten overwegen of door het bijpassen van het verschil, de activiteit dan nog doorgang kan vinden.

De afgelopen jaren werden ouders meerdere keren herinnerd aan de ouderbijdrage. Met de herziening van de ouderbijdrage in 2020 is ook een belronde toegevoegd die voor het einde van het schooljaar wordt gehouden om snel in kaart te brengen is wat de reden is dat ouders de factuur nog niet hebben betaald. Op die manier wordt het snel inzichtelijk of bepaalde bijdragen niet meer komen en is er ook direct contact met ouders over de financiële mogelijkheden en kunnen zij ook gewezen worden op beschikbare fondsen van de gemeente.

7. Niet-begrote verplichtingen die voortvloeien uit CAO-afspraken

Het gaat hier om verplichtingen die ook niet gedekt worden uit een aangepaste overheidsbekostiging. De afgelopen jaren zijn er enkele keren nieuwe maatregelen opgenomen in de CAO die kunnen leiden tot hogere verplichtingen of leiden tot het vormen van voorzieningen zonder dat de rijksbijdrage hierop wordt aangepast. Een voorbeeld hiervan is het twee jaar mogen sparen van het persoonlijk basisrecht in geld voor professionalisering wat in de cao vo 2020 is geïntroduceerd. Het is niet goed mogelijk hier beheersmaatregelen tegen te treffen.

8. Negatieve beoordeling onderwijsinspectie

In 2019 heeft de Inspectie het Kennemer Lyceum bezocht in het kader van het vierjaarlijks onderzoek. De Inspectie heeft toen aangegeven dat er voldoende kwaliteit van onderwijs is op het Kennemer Lyceum. Wel gaf de Inspectie aan dat er meer rekening gehouden moet worden met onderlinge verschillen tussen leerlingen in de lessen. Dit is echter geen reden om het reguliere toezicht aan te passen waardoor de Inspectie pas medio 2023 een volgend bezoek zal afleggen. De financiële resultaten en het mogelijk niet langer voldoen aan de door de Inspectie vastgestelde norm voor het weerstandsvermogen was aanleiding om medio 2020 met de Inspectie in gesprek te gaan over de risico's die dit met zich meebrachten, hen actief te informeren over het herstelplan wat hiervoor geschreven was en hun om advies te vragen. Het overschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. Het gesprek hieromtrent met de Inspectie was dan ook preventief. De effecten van een negatieve beoordeling van de onderwijsinspectie op het imago van de school zijn aanzienlijk. Er is dus alles in het werk gesteld om er zorg voor te dragen dat de financiële situatie in de nabije toekomst geen aanleiding zou kunnen vormen voor een negatief Inspectieoordeel.

9. Groot onderhoud

In 2019 is het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) voor groot onderhoud geactualiseerd. Hierin is nog geen rekening gehouden met de verandering van de richtlijnen waardoor een voorziening groot onderhoud moet worden opgebouwd op basis van de componentenmethode. Dat kan leiden tot verschuivingen van het eigen vermogen naar voorzieningen. In 2020 is een start gemaakt met het maken van een uitvoeringsplan voor groot onderhoud in de komende jaren in samenspraak met de verbetering van de luchtkwaliteit in het gebouw. Er is een kans dat de kosten voor het onderhoud aan diverse componenten hoger uitvalt dan begroot waardoor er een impact is op het eigen vermogen. Als beheersingsmaatregel moet het MJOP herzien worden aan de hand van het geplande onderhoud wat begeleid wordt door De Groene Grachten en de opbouw van de voorziening in lijn worden gebracht met de componentenmethode.

10. Risico's leermiddelen

De kosten van de leermiddelen zijn in 2020 fors hoger uitgevallen dan begroot omdat het leerlingaantal toenam en meer secties zijn overstapt naar blended learning bovenop de boeken. Mogelijk gaan meer secties een stap zetten op dit gebied. In 2020 is dit risico nog onvoldoende in kaart gebracht. Als beheersingsmaatregel wordt het contract met Iddink onderzocht en wanneer mogelijk opnieuw aanbesteed om te kunnen profiteren van de ontwikkelingen in de markt.

11. Corona-achterstanden/meerkosten die beperkt gedekt worden

Door de coronamaatregelen is het onderwijs in 2020 niet uitgevoerd op de wijze die we gewend zijn. De overheid heeft een nationaal herstelplan aangekondigd om alle achterstanden zo goed mogelijk weg te werken. Toch is de kans aanwezig dat er materiële of personele kosten zijn die niet of onvolledig door de extra beschikbaar gestelde middelen gedekt worden.

12. Onvolledige indexatie van de bekostiging.

Jaarlijks ontwikkelt de hoogte van de sociale lasten en de pensioenlasten. Dit wordt niet altijd volledig geïndexeerd door middel van de rijksbekostiging. De onvolledige indexatie is niet in de begroting opgenomen. In de toekomst is hier rekening mee te houden door in de begroting al uit te gaan van een toename van de sociale lasten van 2% waarvan maar 80% als hogere bekostiging in de begroting wordt verwerkt.

Bovenstaande risico's zijn door het AB in kaart gebracht en worden tezamen met de beheersmaatregelen periodiek binnen het AB besproken. Daarnaast wordt hierover regelmatig overleg gevoerd met de MR.

4.2 Risicoprofiel

Risico	Categorie	Maximale impact per risico (a)	Kans dat risico zich voordoet (b)	Berekende verwachte impact (a x b)
1. Lesvraagprognoses zijn niet juist door ongunstige klassensplitsingen	Operationele activiteiten	€ 330.000	10%	€ 33.000
2. Daling	Operationele	€ 300.000	10%	€ 30.000

leerlingaantallen	activiteiten			
3. Arbeidsmarkt-ontwikkelingen en kwaliteit van personeel	Operationele activiteiten	€ 300.000	20%	€ 60.000
4. Ontstaan hoge wachtgeld	Operationele activiteiten	€ 150.000	20%	€ 30.000
5. Ziekteverzuim personeel	Operationele activiteiten	€ 180.000	25%	€ 45.000
6. Tegenvallende inkomsten uit ouderbijdragen	Operationele activiteiten/ Wet- en regelgeving	€ 50.000	25%	€ 12.500
7. Niet-begrote en niet-bekostigde cao-verplichtingen	Wet- en regelgeving	€ 50.000	20%	€ 10.000
8. Negatieve beoordeling onderwijsinspectie	Strategisch	€ 400.000	5%	€ 20.000
9. Groot onderhoud	Financiële verslaggeving	€ 150.000	40%	€ 60.000
10. Leermiddelen	Operationele activiteiten	€ 25.000	30%	€ 7.500
11. Ongedekte meerkosten corona	Operationele activiteiten	€ 50.000	50%	€ 25.000
12. Onvolledige indexatie van de bekostiging	Operationele activiteiten	€ 40.000	30%	€ 12.000
Totaal		€ 2.025.000		€ 345.000

Het reserveren van het maximale bedrag aan risico's is ongewenst. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Er is daarom een inschatting gemaakt van de risico's op basis van risicosimulaties en ervaring enerzijds en weging van de aanvullende beheersingsmaatregelen anderzijds. Bij het waarderen van de impact van de risico's is steeds uitgegaan van de financiële lasten op een termijn van drie jaar. Hieruit volgt dat de in kaart gebrachte risico's vragen om een weerstandsvermogen van ten minste € 345.000. Dit komt redelijk overeen met de 5% aan weerstandsvermogen die het Kennemer moet aanhouden volgens de definitie Inspectie (5% van € 7.370.000 = € 368.500). Het ligt echter voor de hand dat een éénpitter als het Kennemer een hoger weerstandsvermogen nodig heeft dan de ondergrens van de Inspectie. Een reden dat het hierboven bepaalde bedrag lager ligt dan de norm kan zijn dat er risico's zijn die hierboven niet in kaart zijn gebracht of niet op de juiste waarde zijn geschat. De risico-analyse zal jaarlijks bijgesteld worden aan de hand van de realisatie van risico's die al dan niet in de meerjarenbegroting afgedekt kunnen worden.

5 Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

Formatieplanning

Het softwarepakket Foleta (formatie, Lessen en Taken) heeft zijn diensten inmiddels bewezen. De formatieprocessen verlopen efficiënt. De formatieplan was voor de

zomervakantie afgerond waardoor we zonder personele uitdagingen aan schooljaar 2020-21 konden starten. In 2021 zal ook het onderwijsondersteunend personeel en de schoolleiding worden toegevoegd aan Foleta.

Ontwikkeldagen

In schooljaar 2020-21 is er in gezamenlijk overleg met de MR voor gekozen om 5 ontwikkeldagen + 4 weken 40 minutenrooster in te plannen. Evaluatie van deze route zal plaatsvinden in maart 2021.

Funciemix:

Het funciemixgetal beschrijft de verhouding tussen LB, LC en LD-docenten binen de school en bedraagt op 01-10-2020 134. Jaarlijks wordt het funciemix getal op 1 oktober vastgesteld ten behoeve van de interne promotie procedure voor LC en LD. In de tabel hieronder zijn de funciemix getallen van de afgelopen jaren weergegeven.

Het beleid blijft er de komende jaren op gericht om verantwoord vacatureruimte LC- en LD-functies aan te bieden zodat er voldoende carrièreperspectief is voor LB- en LC-docenten die een LC- en LD-functie ambiëren. Jaarlijks zal het funciemix getal op peildatum 1 oktober worden vastgesteld om te bepalen hoe groot de vacatureruimte voor LC- en LD-functies is. Er wordt gestreefd naar ten minste 2 FTE per jaar aan vacatureruimte. Bij het extern vervullen van de vacatures voor het schooljaar 2020-2021 is gefocust op het binnenhalen van jonge en beginnende docenten om ook de komende jaren promotiemogelijkheden aangeboden kunnen worden. De sollicitatieprocedure hiervoor zal in principe begin 2021 worden opgestart.

Tabel funciemix Onderwijzend Personeel – peildatum 1 oktober

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
LB	32,2%	26,1%	18,4%	12,4%	18,8%	16,0%	18,3%
LC	26,0%	24,6%	24,9%	30,6%	22,4%	27,6%	29,3%
LD	41,8%	49,3%	56,7%	57,3%	58,7%	56,3%	52,3%
Funcie-mixgetal	110	123	138	145	140	140	134

Personeelssterkte per functiegroep Peildatum op 31 december

Docent formatie		2018	2019	2020
Leraar LB	aantal personen	15	15	16
	bezetting	10,3 fte	9,7 fte	9,2 fte
Leraar in opleiding	aantal personen	nvt	nvt	nvt

	bezetting			
Leraar LC	aantal personen	15	17	18
	bezetting	11,9 fte	14,1 fte	14,7 fte
Leraar LD	aantal personen	33	33	30
	bezetting	29 fte	27,9 fte	26,3 fte
Subtotaal		51,2 fte	51,7 fte	50,2 fte
Aftrek ziektevervang		1,7 fte	1,6 fte	0,7 fte
Totaal regulier		49,5 fte	50,1 fte	49,5 fte

Toelichting:

De reguliere docentformatie is per 31-12-2020 0,6 fte lager dan eind 2019. Deze verlaging valt samen met een leerlinggroei en is veroorzaakt door schoolbrede bezuinigingen in het taakbeleid, de lessentabel en de takenlijst.

De LB en LC-formatie is gestegen, daarentegen is de LD-formatie gedaald, waardoor de functiemix is gedaald ten opzichte van het jaar hiervoor.

Formatie OOP		2018	2019	2020
OOP	aantal personen	22	22	22
	bezetting	15,6 fte	16,9 fte	15,2 fte
Subtotaal		15,6 fte	16,9 fte	15,2 fte
Aftrek ziektevervang		1 fte	1,1 fte	0,4 fte
Totaal regulier		14,6 fte	15,8 fte	14,8 fte

Toelichting:

De OOP-formatie is op 31-12-2020 1 fte lager in vergelijking met 31-12-2019. De daling is veroorzaakt door verschuiving van de taken van roosterzaken en het zorgcoördinaat van OOP naar OP, het verdwijnen van de functies van mediathecaris en een verhoging van de formatie in het zorgteam en bij de onderwijsassistenten (waar baten uit het samenwerkingsverband en minder taakuren bij docenten voor invallessen tegenover staan).

Formatie SL		2018	2019	2020
Schoolleiding	aantal personen	5	7	6
	bezetting	4,7 fte	5,58 fte	4,4 fte
Subtotaal		4,7 fte	5,58 fte	4,4 fte

Toelichting:

De formatie van de rector-bestuurder is met ingang van augustus 2020 verlaagd met 0,05 naar 0,9 fte. De conrector onderwijs en personeelszaken heeft een aanstelling van 0,9 fte en de afdelingsleiders samen hebben 2,6 fte.

In de schoolleiding zijn in schooljaar 2020-2021 de fte's voor afdelingsleider als volgt verdeeld (leerjaar 1 0,56 fte, leerjaar 2 0,79 fte, Bovenbouw HAVO 0,45, Bovenbouw VWO 0,8 fte)

Uitstroom

In 2020 zijn 16 medewerkers uit dienst gegaan:

Reden	2018	2019	2020
(pre) pensioen	2	2	4
beëindiging dienstverband op eigen verzoek i.v.m. werk elders	11	6	3
niet verlengen tijdelijke a.o.	3	3	2
ontslag met wederzijds goedvinden	0	4	4
beëindiging (ziekte)vervanging	3	1	3
Totaal	19	16	16

Leeftijdsverdeling en man-vrouw verdeling

Onderstaand is de leeftijdsopbouw van het Kennemer Lyceum weergegeven. Een mooie opbouw met een mix van jonge medewerkers en ervaren senioren. Daarnaast een stevige middengroep van medewerkers in de leeftijd van 45-55 jaar die ruim 30% van het gehele personeelsbestand vormt.

In de komende vijf jaar verwacht het Kennemer Lyceum een aan leeftijd gerelateerde uitstroom van ongeveer 12% van het personeelsbestand.

	Man	Vrouw	Totaal:	
15-25	1	3	4	4%
25-35	5	11	16	18%
35-45	11	6	17	19%
45-55	9	18	23	25%
55-65	10	18	28	31%
65+	0	3	3	3%
Totaal	36	55	91	100%

	SL	Oop	Op	Totaal:
15-25		1	3	4
25-35	1	3	13	17
35-45	1	2	12	15

45-55	1	9	20	30
55-65	3	6	14	23
65+		1	2	3
Totaal:	6	22	64	91

Peildatum: Van 31-12-2020

Verzuimpercentages in periode 2019 en 2020

	VP 2019	VP 2020
OOP en directie	11,4%	10,8%
OP	5,5%	5,6%
Totaal	7,13 %	7,06%

Vergeleken met de landelijke benchmark (5,56%) is het verzuim op het Kennemer hoog. Een deel van dit hoge verzuimpercentage is tot stand gekomen door ziektebeelden waar de school invloed op heeft. Met de komst van de conrector op personeelszaken in augustus 2020 hebben we een belangrijke stap gezet. Nu wordt ingezet op het herschrijven van het verzuimbeleid met daarin een prominente rol voor het voorkomen van verzuim. Er wordt in de komende jaren geïnvesteerd in kennis op het gebied van casemanagement bij verzuim, op inzet van preventieve interventies en inrichting van de werkplekken. We streven naar een dalend verzuimpercentage in de komende jaren, zodat wij tenminste op de landelijke benchmark uitkomen.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel in het afgelopen jaar

Strategisch Personeelsbeleid

Op een aantal HR-terreinen lag reeds beleid. Soms was dat aan herziening toe – zoals de gesprekscyclus en de leerlingenquête. De inzet van strategisch HRM (sHRM) biedt een kans om het Kennemer binnen een krasser wordende arbeidsmarkt te positioneren als aantrekkelijk werkgever en zich hierin te onderscheiden van andere scholen. Herijking en versterken van het personeelsbeleid zijn speerpunten voor 2020 en de komende jaren. Het aanstellen in 2020 van een conrector personeelszaken is een belangrijkste eerste stap geweest en is de aanzet naar nieuw personeelsbeleid op een groot aantal gebieden.

In 2020 is beleid opgesteld voor de interne doorstroom voor docenten (functiemix) en het levensfasebewust personeelsbeleid en zijn een aantal functieomschrijvingen binnen het OOP geactualiseerd. In 2020 is een start gemaakt met verzuimbeleid, de opzet van een traject voor leidinggevenden in de dop, de gesprekscyclus voor het OP en OOP en het traject om een opleidingsschool te worden in de toekomst. Dit beleid zal in de loop van 2021 afgerond en ingevoerd worden.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Naast de wettelijke transitievergoeding bij ontslag op initiatief van de werkgever is er in de afspraken in een aantal gevallen financiering van loopbaancoaching en het meebetalen aan scholingstrajecten afgesproken. Het doel hiervan was de kans op een nieuwe baan voor de vertrekkende medewerker te vergroten.

5.1.4 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de huisvesting in het afgelopen jaar

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is in 2020 met € 58.000 verhoogd ten opzichte van 2019 tot € 208.000 om meer recht te doen aan de in het MJOP verwachte uitgaven tot 2039.

Er is een vernieuwd onderhouds/verduurzaamheidsplan opgesteld in samenwerking met bureau De Groene Grachten. Daarnaast zijn in de zomer de coronarichtlijnen m.b.t. ventilatie aangescherpt. De oudbouw van het Kennemer voldoet niet aan de wettelijke ventilatie-eisen (Bouwbesluit 2012 afdeling 3.6.). Bureau de Groene Grachten heeft additioneel ventilatieonderzoek uitgevoerd en per lokaal een ventilatie-advies opgeleverd. Ramen en deuren zullen open moeten staan, ook in de winter, om aan de ventilatie-eisen te voldoen. Er is een subsidie aangevraagd om divers onderhoud wat in het MJOP beschreven staat te combineren met aanpassingen aan het binnenklimaat.

Het is de verwachting dat in 2021 gestart kan worden met de uitvoering van het herziene onderhouds/verduurzaamheidsplan.

5.1.5 Financiële positie op balansdatum

Het Kennemer Lyceum hanteert de volgende kengetallen om de financiële positie op balansdatum te kunnen duiden. De daarbij gekozen normen sluiten aan op de signaleringswaarden van de Inspectie.

Kengetal	Definitie	Norm	31-12-2019	31-12-2020
solvabiliteit 2	100 * (eigen vermogen plus voorzieningen) / totale passiva	> 30	61,59	55,67
Liquiditeit	vlootende activa / kort vreemd vermogen	> 0,75	1,79	1,59
Huisvestingsratio	100 * (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten	< 10	6,68	7,33
weerstandvermogen	100 * eigen vermogen / totale baten	> 5	9,07	4,74
Rentabiliteit	100 * resultaat / totale baten	3-jarig > 0	-1,12	-1,90
		2-jarig > -5	-0,61	-3,13
		1-jarig > -10	-1,74	-4,55

De bovenstaande tabel laat zien dat het negatieve resultaat in 2020 ertoe heeft geleid dat het weerstandsvermogen beneden de norm komt. Dit betekent dat het huidige weerstandsvermogen mogelijk onvoldoende is om alle financiële risico's op te vangen. De komende jaren moet het weerstandsvermogen daarom weer worden opgebouwd tot in elk geval boven de norm. Complicerende factor daarbij is de wens om te groeien in leerlingaantal waardoor de totale baten ook zal meegroeien. In paragraaf 6.2.2 wordt inzichtelijk op welke wijze het weerstandsvermogen weer boven de norm moet komen in de komende jaren.

De rentabiliteit van het eigen vermogen is al enkele jaren negatief. Dat leidt voor het tweede jaar op rij tot een negatieve 3-jarige rentabiliteit. De belangrijkste reden hiervoor is dat de krimp in het leerlingaantal en de bijbehorende lagere bekostiging onvoldoende wordt opgevangen door lagere lasten. Door de bezuinigingsoperatie in 2020 gecombineerd met de toename van het leerlingaantal wordt deze trend naar

verwachting vanaf 2021 doorbroken. Zie hiervoor ook de meerjarenbegroting in 6.2.2.

5.1.6 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

	2019	2020
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	€ 838.671	€ 794.082
Viottende activa		
Vorderingen	€ 291.421	€ 337.552
Liquide middelen	€ 1.554.436	€ 1.542.305
	€ 1.845.857	€ 1.879.857
Totaal activa	€ 2.684.528	€ 2.673.939
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 89.098	€ -166.817
Reserve nieuwbouw	€ 462.665	€ 449.789
Bestemmingsreserve	€ 132.491	€ 66.245
Statutaire reserve (kap.)	€ 45	€ 45
	€ 684.299	€ 349.262
Voorzieningen		
Materiële voorzieningen	€ 717.717	€ 894.313
Personele voorzieningen	€ 251.376	€ 245.117
	€ 969.093	€ 1.139.430
Kortlopende passiva	€ 1.031.136	€ 1.185.248
Totaal passiva	€ 2.684.528	€ 2.673.939

Toelichting op de balans:

- De materiële vaste activa zijn in 2020 € 44.589 afgenomen dit komt omdat er in 2020 maar zeer beperkt investeringen zijn gedaan terwijl de afschrijvingen doorliepen.

2020	Investeringen	Afschrijvingen
Gebouwen en terreinen	€ -	€ 28.726
Technische zaken	€ 25.039	€ 9.394
Inventaris, meubilair en apparatuur	€ 17.552	€ 33.756
ICT	€ 15.415	€ 31.722

- De vorderingen zijn in 2020 toegenomen met € 46.131. Deze stijging komt met name door het facturatiemoment van de ouderbijdrage en de toename in de omvang van de ouderbijdrage.
- De liquide middelen zijn in 2020 met € 12.131 afgenomen.
- Het eigen vermogen is in 2020 met € 335.037 afgenomen. De algemene reserve is met € 255.916 afgenomen waardoor de algemene reserve eind 2020 € 166.817 negatief is. De nieuwbouwreserve is met € 12.875 afgenomen door de jaarlijkse afschrijvingskosten van het geactiveerde

gedeelte van de nieuwbouw. De bestemmingsreserve aanvullende bekostiging VO 2019 is met € 66.246 afgenomen doordat deze gelden in 2020 zijn ingezet voor werkdrukverlagende maatregelen zoals in 2.2.1 staat toegelicht.

- De voorziening voor het groot onderhoud is toegenomen met €176.596. De dotatie voor de voorziening groot onderhoud is in 2020 verhoogd van € 160.000 naar € 208.000 om meer recht te doen aan de verwachte uitgaven aan onderhoud op basis van het MJOP.
- De personele voorzieningen zijn in 2020 met € 6.259 afgenomen. De personele voorzieningen bestaan uit dotaties voor jubilea, wachtgelders en het persoonlijk budget. De opbouw van nieuw gespaarde uren van het persoonlijk budget loopt via de personele lasten, de herwaardering van de opgebouwde spaartegoeden via de dotatie. De voorziening voor het lustrum is hierbij meegenomen in de personele voorzieningen.
- De kortlopende passiva is in 2020 toegenomen met € 154.112. Dit verschil ontstaat met name door een toename van de vooruitontvangen college- en leselden van € 85.353 en € 43.050 aan subsidie voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma wat tot de zomer van 2021 besteed zal worden.

5.1.6.a Verantwoording besteding overmatige reserves o.b.v. signaleringswaarde

Het normatief eigen vermogen voor het Kennemer Lyceum ligt op €1.230.189. Hierbij wordt uitgegaan van de aanschafwaarde van gebouwen van € 704.565 en een boekwaarde van de resterende materiële vaste activa van € 284.775 (€ 794.082 - € 509.307). De totale baten in 2020 bedragen € 7.369.995

$$1,27 * 0,5 * 704.565 + 284.775 + 7.368.995 * (0,05 + (0,1 - 0,05) / (\log(3.000.000) - \log(12.000.000))) * (\log(7.369.995) - \log(12.000.000)) = 1.230.188,66$$

Het Kennemer Lyceum heeft in 2020 geen overmatige reserves o.b.v. signaleringswaarde normatief eigen vermogen.

5.1.7 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

In 2020 is er een negatief resultaat behaald van € 335.037. De voornaamste oorzaken van dit resultaat zijn de niet begrote toename van het leerlingenaantal, het in 2019 ontvangen van de convenantsmiddelen terwijl deze in 2020 begroot waren en de extra uitgaven aan coronamaatregelen.

	Realisatie
	2020
(Rijks)bijdragen	€ 6.852.534
Overige overheidsbijdragen	€ 13.351
Overige baten	€ 504.110
Totale baten	€ 7.369.995
Personele lasten	€ 6.102.475
Afschrijvingen	€ 103.597
Huisvestingslasten	€ 536.433
Overige instellingslasten	€ 962.614
Totale lasten	€ 7.705.119

Financiële baten en lasten	€ 88
Resultaat	€ -335.036

5.1.8 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting en realisatie vorig jaar

In de begroting 2020 was rekening gehouden met een negatief resultaat van €88.735. In dit begrote resultaat was al een bezuinigingsopdracht opgenomen van €240.000. Doordat de convenantsmiddelen in december 2019 betaalbaar gesteld werden is de werkelijke bezuinigingsopdracht voor 2020 €305.000 euro geworden. Deze bezuinigingen moesten vooral geëffectueerd worden in de tweede helft van 2020. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde maatregelen en maakt inzichtelijk dat de aangepaste bezuinigingsopdracht door het wegvallen van de baten van de convenantsgelden in 2020 niet volledig is gerealiseerd. In de begroting is rekening gehouden met een krimp van het leerlingenaantal van 23 leerlingen. In werkelijkheid is de omvang van het leerlingaantal met 51 toegenomen. Omdat hier in 2020 nog geen hogere baten tegenover stonden is er zo'n € 150.000 voorgefinancierd door extra uitgaven aan met name personele lasten. Door diverse coronamaatregelen is zo'n € 39.000 extra uitgegeven. Dit zijn de voornaamste oorzaken dat het resultaat in totaal € 246.301 slechter uitvalt dan begroot.

Onderdeel	Omvang op jaarbasis	Gerealiseerd in 2020
Lessentabel	117.000	€ 48.750
Taakbeleid	99.204	€ 41.335
Takenlijst	90.000	€ 37.500
Ouderbijdrage	80.000	€ 80.000
Mediatheek – huiswerkbegeleiding	44.555	€ 14.397
Wijziging managementstructuur	49.000	€ 20.416
Zorgcoördinator	27.384	€ 11.410
	€ 507.143	€ 253.808

Afwijkingen van het resultaat 2020 ten opzichte van de begroting

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Vershil
(Rijks)bijdragen	€ 6.852.534	€ 6.585.739	€ 266.795
Overige overheidsbijdragen	€ 13.351	€ 11.500	€ 1.851
Overige baten	€ 504.110	€ 502.160	€ 1.950
Totale baten	€ 7.369.995	€ 7.099.399	€ 270.596
Personele lasten	€ 6.102.475	€ 5.633.836	€ 468.639
Afschrijvingen	€ 103.597	€ 107.792	€ -4.195
Huisvestingslasten	€ 536.433	€ 523.500	€ 12.933
Overige instellingslasten	€ 962.614	€ 923.006	€ 39.608
Totale lasten	€ 7.705.119	€ 7.188.134	€ 516.985

Financiële baten en lasten	€ 88	€ 0	€ 88
Resultaat	€ -335.036	€ -88.735	€ -246.301

De baten zijn per saldo € 270.596 hoger dan begroot.

- De (rijks)bijdragen zijn per saldo € 266.795 hoger.
- De vergoeding personeel is € 143.451 hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt door een hoger vastgestelde gpl in navolging van afgesloten cao vo 2020.
- De vergoeding materiele instandhouding (+€8.272), lesmateriaal (+€3.255) prestatiebox (€19.495) zijn naar boven bijgesteld.
- Er is een aanvullende subsidie voor lente- zomer- en herfstscholen toegekend van € 60.000 euro.
- De geoormerkte subsidies zijn € 14.798 hoger uitgevallen. Het gaat om de prestatiesubsidie VSV en studieverlofcompensatie.
- Ook is er € 7.119 aan vergoeding 1^e opvang nieuwkomers ontvangen wat niet stond begroot.

De overige overheidsbijdragen zijn met €1.851 niet significant afwijkend van de begroting.

De overige baten wijken per saldo € 1.950 af.

- De additionele baten van € 110.870 die bestonden uit de begrote convenantsgelden en aanpassingen aan de ouderbijdragesystematiek zijn niet op deze plek gerealiseerd.
- De aanpassingen in de ouderbijdragesystematiek hebben geleid tot een hogere bijdrage waaronder een inkomensafhankelijke bijdrage in de huisvestingslasten van €36.773 euro.
- Het verhuur van de schoolfaciliteiten voor onder meer filmploegen heeft geleid tot een toename van de overige baten van € 13.808.
- De overige baten zijn € 20.274 hoger uitgevallen dan begroot bestaande uit de vrijval van verlegde btw, verkoop van lustrumtruïen en nog enkele verhuuractiviteiten.
- De ontvangsten van het samenwerkingsverband individuele begeleiding van leerlingen is € 37.223 hoger uitgevallen.
- De bijdragen voor buitenlandse reizen en werkweken is in verband met corona € 60.450 lager uitgevallen. Hier staat een vrijwel gelijke daling van de kosten tegenover.
- De opbrengsten detachering zijn € 21.192 hoger dan begroot omdat er meer personeel is gedetacheerd en een detachering is voortgezet terwijl dit niet in de begroting was opgenomen.
- Opbrengsten kantine zijn door het vanaf de zomer in eigen beheer nemen van de kantine € 33.053 terwijl dit niet begroot was.

De lasten zijn per saldo € 516.985 hoger dan begroot.

De personele lasten zijn per saldo € 468.639 hoger dan begroot

- De salariskosten schoolleiding zijn € 31.025 hoger dan begroot. Dit komt door de nieuwe cao per maart 2020, groei in het leerlingaantal wat leidt tot meer fte afdelingsleiders en herzieningen in de managementstructuur op andere wijze dan begroot.
- De salariskosten onderwijzend personeel zijn € 344.852 hoger dan begroot. Dit komt door de nieuwe cao per maart 2020 en de groei in formatie als

gevolg van een groei van het leerlingaantal en de lesvraag in plaats van de begrootte krimp.

- De salariskosten onderwijs ondersteunend personeel zijn € 80.211 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de nieuwe cao per maart 2020 en een minder omvangrijke structurele bezuiniging bij het oop dan begroot vanwege het herbeleggen van taken. Ook is de kantine in eigen beheer genomen waardoor de formatie is uitgebreid en zijn de herfstschoolgelden in gezet voor het uitbreiden van de formatie onderwijsassistentie.
- De salariskosten detacheringen zijn € 28.536 hoger dan begroot omdat er meer personeel is gedetacheerd en een detachering is voortgezet.
- De totale personele lasten zijn vanwege ziekte € 66.445 hoger uitgevallen. Dit komt door het aantrekken van vervangers en extern ingehuurd personeel wat in totaal € 137.035 hoger is uitgevallen dan begroot. Daar staan hogere uitkeringen van de ziektekostenverzekering tegenover van € 70.590 hoger dan begroot.
- Als gevolg van een hoger ziekteverzuim in de afgelopen jaren en toename van de loonkosten zijn de kosten voor de ziektekostenverzekering € 11.466 toegenomen
- Er is in 2020 € 80.215 aan transitievergoedingen uitbetaald, € 44.484 euro hiervan is door het UVW teruggekomen omdat het betreffende personeelslid ziek uit dienst ging.

De afschrijvingen zijn met € -4.195 niet significant afwijkend van de begroting.

Huisvestingslasten € 12.933

- Als gevolg van aanvullende coronamaatregelen is er zo'n € 16.000 uitgegeven aan extra schoonmaak en materialen.

De overige instellingslasten zijn € 39.608 hoger uitgevallen dan begroot

- Er is € 24.405 uitgegeven aan de zomerschool conform de toegekende subsidie.
- Er is € 15.609 aan extra leerlingbegeleiding ingehuurd van de subsidie van het samenwerkingsverband.
- De lasten voor buitenlandse reizen en werkweken zijn € 68.337 lager uitgevallen omdat deze in 2020 geen doorgang vonden.
- De wervingskosten voor de brugklas zijn € 10.852 hoger uitgevallen. Veel wervingsactiviteiten zijn met het oog op nieuwe coronamaatregelen vervroegd naar september-november.
- Er is € 20.471 uitgegeven aan inkoopkosten voor de kantine. De kantine is vanaf de zomervakantie in eigen beheer genomen.
- De doorbetalingen aan het VAVO-onderwijs zijn € 31.466 lager uitgevallen dan begroot. Dit komt omdat door het schrappen van de centrale examens en het aanbieden van de resultaatverbeteringstoetsen meer leerlingen zijn geslaagd dan in andere jaren.
- De kosten voor boeken zijn € 56.184 hoger uitgevallen dan begroot. De voornaamste oorzaak hiervan is de overgang naar blendedlearningmethodes en de toename van het leerlingaantal terwijl voor een afname was begroot.

Afwijkingen van het resultaat 2020 ten opzichte van de realisatie 2019

	Realisatie	Realisatie	Vershil
	2020	2019	
(Rijks)bijdragen	€ 6.852.534	€ 7.031.291	€ -178.757
Overige overheidsbijdragen	€ 13.351	€ 11.441	€ 1.910

Overige baten	€ 504.110	€ 499.989	€ 4.121
Totale baten	€ 7.369.995	€ 7.542.721	€ -172.726
Personele lasten	€ 6.102.475	€ 6.109.712	€ -7.237
Afschrijvingen	€ 103.597	€ 91.741	€ 11.856
Huisvestingslasten	€ 536.433	€ 483.748	€ 52.685
Overige instellingslasten	€ 962.614	€ 989.004	€ -26.390
Totale lasten	€ 7.705.119	€ 7.674.205	€ 30.914
Financiële baten en lasten	€ 88	€ 167	€ -79
Resultaat	€ -335.036	€ -131.317	€ -203.719

De belangrijkste reden voor het verschil in realisatie tussen 2019 en 2020 is dat de bekostiging in 2020 is gebaseerd op 45 leerlingen minder terwijl de exploitatie in de tweede helft van 2020 vergelijkbaar was met 2019 en de personele bezetting in 2019 niet voldoende is teruggebracht in lijn met de lagere bekostiging in 2020. Daarnaast is door de in de cao afgesproken verhoging van het loon terug te zien in de ontwikkeling van de baten en lasten.

De baten zijn in 2020 per saldo € 172.726 lager dan in 2019.

De (rijks)bijdragen zijn per saldo € 178.757 lager dan in 2019

- De vergoeding personeel is € 51.587 lager dan in 2019. Dit komt door de afname van het aantal leerlingen. De afname is beperkt gebleven door de aanpassing van de gemiddelde personeelslast (gpl) in navolging van de cao-afspraken.
- De vergoeding materiele instandhouding is € 19.224 afgenomen ten opzichte van 2020. Dit komt door de afname van het aantal leerlingen. De afname is beperkt gebleven door de aanpassing van de hoogte van de vergoeding door de overheid.
- Er is in 2020 geen aanvullende bekostiging uitgekeerd waardoor dit € 132.491 lager uitvalt dan in 2019.

Overige overheidsbijdragen zijn in 2020 met een toename € 1.910 ten opzichte van 2019 niet significant veranderd.

De overige baten zijn in 2020 met € 4.121 toegenomen ten opzichte van 2019.

- De ouderbijdragen zijn € 61.842 hoger dan in 2019.
- Opbrengsten kantine zijn door het vanaf de zomer in eigen beheer nemen van de kantine € 33.053 terwijl dit in 2019 nog niet het geval was en er geen opbrengsten waren.
- De opbrengsten detachering zijn € 20.398 hoger dan in 2019 omdat er meer personeel is gedetacheerd en een detachering in 2020 het hele jaar doorliep.

De lasten zijn in 2020 per saldo met € 30.914 toegenomen ten opzichte van 2019.

De personele lasten zijn per saldo € 7.237 afgenomen ten opzichte van 2019

- De personele lasten voor schoolleiding, OP en OOP wijken in 2020 respectievelijk € -57.338, € 132.392 en € 7.574 af van 2019. Dit is enerzijds door aanpassingen in de formatie door bezuinigingen en anderzijds een aanpassing in de cao-lonen.
- De kosten voor vervangingen waren in 2020 € 13.060 lager dan in 2019.

De afschrijvingen zijn per saldo € 11.856 hoger dan in 2019. Dit komt met name door in 2019 gedane investeringen in ICT en technische zaken (vervanging

verwarmingsinstallatie) die in 2020 voor het eerst een geheel jaar worden afgeschreven.

De huisvestingslasten zijn per saldo € 52.685 toegenomen. Dit komt met name door de verhoging van de dotatie groot onderhoud met € 58.000 ten opzichte van 2019.

De overige instellingslasten zijn per saldo met € 26.390 afgenomen

- De meeste werkweken zijn in 2020 niet doorgegaan waardoor de lasten met € 91.333 zijn afgenomen ten opzichte van 2019.
- De automatiseringskosten lagen in 2020 € 22.896 hoger dan in 2019. Dit heeft te maken met de overstap naar werken met laptops in de school.
- Er is € 20.471 uitgegeven aan inkoopkosten voor de kantine. De kantine is vanaf de zomer 2020 in eigen beheer genomen.
- De doorbetalingen aan het VAVO-onderwijs zijn € 24.139 lager uitgeallen dan in 2019. Dit komt omdat door het schrappen van de centrale examens en het aanbieden van de resultaatverbeteringstoetsen meer leerlingen zijn geslaagd dan in andere jaren.
- De uitgaven aan leermiddelen zijn € 53.385 hoger dan in 2019. De voornaamste oorzaak hiervan is de overgang naar blendedlearningmethodes en dat er voor meer leerlingen boeken moesten worden aangeschaft dan in 2019.

5.1.9 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen

In 2020 zijn in de volgende categorieën investeringen gedaan:

Onderdeel	Bedrag
Gebouwen en terreinen	€ -
Technische zaken	€ 25.939
Inventaris, meubilair en apparatuur	€ 17.552
ICT	€ 15.517
Totaal:	€ 59.008

In 2021 tot en met 2025 zijn is rekening gehouden met de volgende omvang aan investeringen in materiële vaste activa:

Jaartal	Bedrag
2021	€ 150.000
2022	€ 200.000
2023	€ 162.000
2024	€ 162.000
2025	€ 162.000

In 2021 is voor € 68.996 euro aan investeringen in ICT hardware gepland, zie specificatie onderstaand. Daarnaast wordt er rekening gehouden met diverse interne verhuizingen en investeringen in meubilair en inventaris. Er wordt nog gewerkt aan een prioritering voor de invulling van de overige investeringsruimte aan de hand van de geïnventariseerde wensen en behoeftes.

Onderdeel	Bedrag
PC's	€ 13.325
Servers	€ 12.000
Netwerk	€ 25.641

Camerasyssteem	€ 18.000
Totaal	€ 68.966

5.1.10 Toelichting op kasstromen en financiering

	2019	2020
Saldo baten en lasten	€ -131.484	€ -335.125
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	€ 91.741	€ 103.597
Mutaties voorzieningen	€ 201.257	€ 170.337
Veranderingen in vlottende middelen		
Vorderingen	€ -116.556	€ -46.131
Kortlopende schulden	€ 83.981	€ 154.112
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ 128.939	€ 46.789
Ontvangen interest	€ 167	€ 88
Betaalde interest	€ -	€ -
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 129.106	€ 46.877
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in MVA	€ -123.632	€ -59.008
Desinvesteringen in MVA	€ -	€ -
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ -123.632	€ -59.008
Mutatie in liquide middelen	€ 5.474	€ -12.131
Beginstand liquide middelen	€ 1.548.962	€ 1.554.436
Mutatie in liquide middelen	€ 5.474	€ -12.131
Eindstand liquide middelen	€ 1.554.436	€ 1.542.305

De liquide middelen zijn in 2020 niet significant veranderd.

5.1.11 In control statement

Het UB van het Kennemer Lyceum is verantwoordelijk voor de opzet, bestaan en werking van de risicobeheerings- en interne controlesystemen van het Kennemer. Deze systemen hebben tot doel de realisatie van de operationele, strategische en financiële doelstellingen van het Kennemer Lyceum te monitoren en te beheersen. Daarnaast dienen de risicobeheerings- en controlesystemen naleving van relevante wet- en regelgeving te waarborgen. Het UB heeft de uitgangspunten en het te bereiken niveau van de risicobeheerings- en controlesystemen vastgelegd in het Kennemer businessraamwerk. De risicobeheerings- en controlesystemen hebben als doel om een redelijke mate van zekerheid te bereiken over de identificatie, monitoring en beheersing van risico's die de realisatie van de geformuleerde doelstellingen kunnen bedreigen. Dit biedt echter geen absolute zekerheid dat het Kennemer Lyceum niet gehinderd zal worden bij het realiseren van haar doelstellingen.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

- Corona heeft grote impact gehad op de examens. Slagingspercentages waren hierdoor in het hele land hoger dan normaal.

- Het Kennemer Lyceum monitort alle onderwijsresultaten na iedere toetsweek. De resultaten worden vergeleken met voorgaande jaren, waardoor waar nodig, snel ingrijpen mogelijk is.
- In 2020 zijn de volgende acties ondernomen:
 - Start gemaakt met digitale lesobservaties (DOT)
 - Docenten begeleiden onderpresteerders via de TOP training.
 - Invoeren van adaptieve digitale programma's bij de kernvakken in de brugklas om achterstanden in de overstap po-vo op te lossen.

5.2.2 Onderwijsprestaties

De cijfers van 2019-2020 zijn zoals verwacht door corona (landelijk) hoog en moeilijk te vergelijken met andere jaren. Zodra de situatie normaliseert zal de inspectie de indicatoren weer gebruiken om de onderwijsresultaten te evalueren, op dit moment hanteert de inspectie een aangepaste systematiek waarin rekening wordt gehouden met de effecten van corona op de onderwijsresultaten.

Indicator	Havo	Vwo
<i>1 onderwijspositie t.o.v. advies PO</i>	4,75%	4,75%
<i>2. onderbouwsnelheid</i>	95,5%	95,5%
<i>3. Bovenbouwsucces</i>	80%	82%
<i>4. Examencijfers</i>	6,27	6,30
<i>5. Verschil SE-CE</i>	0,50	0,50

Tabel 1 - Landelijke norm onderwijsindicatoren onderwijsinspectie, deze indicatoren worden van een toelichting voorzien in Appendix A

In de onderstaande tabel is te zien dat we op alle indicatoren op dit moment boven de norm scoren. In het donkeroranje de cijfers in de jaren waar we op of net boven de norm zaten en waar we in de toekomst extra scherp op moeten zijn.

Indicator	2019/2020	2018/2019	2017/2018	2016/2017
<i>1</i>	28%	29%	22%	6%
<i>2</i>	99%	95%	96%	95%
<i>3 (havo)</i>	92%	81%	81%	90%
<i>3 (vwo)</i>	95%	89%	87%	89%
<i>4 (havo)</i>	Nvt	6,41	6,43	6,4
<i>4 (vwo)</i>	Nvt	6,52	6,54	6,53
<i>5 (havo)</i>	Nvt	-0,08	-0,01	0,02
<i>5 (vwo)</i>	Nvt	0,03	0,08	0,11

Tabel 1 - Onderwijsresultaten Kennemer Lyceum in de afgelopen 4 schooljaren

5.2.3 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

In verschillende paragrafen in dit bestuursverslag worden **onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken beschreven.**

5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Brugklas

Het Kennemer Lyceum hanteert het toelatingsbeleid rond de instroom van brugklasleerlingen, zoals is vastgesteld in het Regionaal Besturen Overleg (RBO). Het advies van de basisschool is leidend voor plaatsing in de brugklas havo, havo/vwo, atheneum of gymnasium. Voor leerlingen met een extra onderwijsbehoefte wordt voorafgaand aan de toelating Multi Disciplinair Overleg (MDO) gevoerd voordat tot toelating wordt besloten. Deze procedure moet ervoor zorgen dat alle leerlingen een plek krijgen op een VO school in Haarlem e.o., ook als de school van hun voorkeur geen ruimte meer heeft. Alle leerlingen die zich hebben aangemeld op het Kennemer konden in 2020 geplaatst worden. We voorzien dat bij gelijke aanmelding er in 2021 geloot zal moeten worden.

Zij-instromers

Leerlingen van een andere school kunnen – indien er ruimte is - na hun eerste jaar worden toegelaten. Hiervoor wordt een wachtlijst gehanteerd en houden wij ons aan de regionaal gemaakte afspraken. De conector onderwijs en het decanaat maken proactief beleid met betrekking tot de nieuwe wet gelijke kans op doorstroom vmbo-havo en havo-vwo.

5.2.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

Resultaten van de ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoek worden gepubliceerd op www.scholenopdekaart.nl. Na jaren van onderpresteren in de ouder en leerling tevredenheidsonderzoeken zien we nu mooie resultaten en scoren we boven de landelijke benchmark.

In december 2020 is het tweejaarlijks medewerkerstevredenheidsonderzoek afgenomen. In 2021 zal een actielijst worden opgesteld met focuspunten.

5.2.6 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg in het afgelopen jaar

De indicatoren van de onderwijsinspectie en de eindexamenresultaten analyseren wij jaarlijks om de kwaliteit van ons onderwijs te onderzoeken en te zien waar bijgestuurd moet worden. Door het schooljaar heen analyseren we onze onderwijsresultaten door statistische analyses te maken van leerlingresultaten in magister en sturen we bij indien nodig.

Naast de analyse van onze onderwijsresultaten gebruiken we een digitale lesobservatie tool (DOT) voor lesbezoeken door leidinggevenden en docenten onderling. Ook voeren we jaarlijks een schoolbreed onderzoek uit waarbij leerlingen hun docenten feedback geven. Deze feedback wordt meegenomen in de gesprekscyclus met docenten.

Tweejaarlijks wordt er onderzoek gedaan naar de medewerkerstevredenheid, de oudertevredenheid en leerlingtevredenheid. Deze informatie delen we met collega's en wordt gebruikt om successen te vieren en verbeterpunten zichtbaar te maken.

5.3 Duurzaamheid

5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. duurzaamheid in het afgelopen jaar

Er is een vernieuwd onderhouds/verduurzaamheidsplan opgesteld in samenwerking met bureau de Groene Grachten (zie paragraaf 5.1.4)

Elektrotechnisch bureau ULC heeft de in 2019 nieuw geïnstalleerde cv-ketels op nieuw afgesteld waardoor de ketels significant zuiniger staan afgesteld.

Met de invoering van laptops voor leerlingen wordt er minder geprint.

6 Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

Het onderwijs ontwikkelt voortdurend. In de komende jaren sturen wij de onderwijsontwikkelingen in de richting van onze visie "klaar voor morgen". Vaardigheden m.b.t. kwalificatie, socialisatie en persoonvorming zullen nog beter geborgd moeten worden in ons lesaanbod en naschoolseactiviteiten. Prioriteren van vaardigheden en in kaart brengen waar wat goed belegd is binnen de school en op welke vlakken er aandacht voor specifieke vaardigheden toegevoegd moet worden aan het onderwijs curriculum is hiervoor noodzakelijk. In de komende jaren zal 'klaar voor morgen' steeds breder gedragen en beter geborgd zijn in de school en zal deze visie een belangrijke basis vormen voor het herziene schoolplan voor 2023-2026.

Digitalisering (productiviteit en communicatie) is inmiddels goed verankerd in onze school door de invoering van laptops en Microsoft Teams. Onze volgende stappen zijn de adoptie van digitale leermiddelen en adaptieve leersystemen zodat ons onderwijs kan profiteren van de data die deze digitale middelen ons leveren. Docenten krijgen verschillende scholingsmogelijkheden aangeboden waarbij gedacht kan worden aan Office 365 en Microsoft Teams maar ook moderne tools zoals Lessonup en toetsen afnemen met Exam.net. In schooljaar 21-22 starten we een werkgroep 'moderne leermiddelen' die zich gaat buigen over de schoolbrede inzet van digitale werkvormen en leermiddelen.

We investeren de komende jaren in professionalisering van ons docententeam en het OOP. De ontwikkelcyclus en rol van 360 graden feedback daarin worden samen met collega's tegen het licht gehouden om tot een nieuwe moderne gesprekscyclus te komen. Er wordt geïnvesteerd in nieuwe systemen (DOT en BOOT van ELOO) die de docent meer regie geven bij het ophalen van input voor de gesprekscyclus. Een traject voor docenten met leidinggevende ambitie wordt samen met andere scholen opgetuigd om samenwerking tussen scholen te vergroten en tegelijkertijd ambitieuze collega's uit te dagen en te behouden voor het onderwijs.

In 2021 zal de werkgroep nieuwe vakken een advies uitbrengen over optimalisatie van het huidige vakkenaanbod, zodat we leerlingen een aantrekkelijk en 'klaar voor morgen' pakket aan vakken kunnen blijven bieden.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

De wereld van het onderwijs is continu in beweging. Wij vinden het daarom belangrijk dat onze medewerkers (via werkgroepen) de mogelijkheid krijgen hierin mee te denken en de didactische ontwikkeling en het vakinhoudelijke onderzoek mede vorm te geven, nu en in de toekomst. Tevens stimuleren wij medewerkers om promotieonderzoek te starten of een 1^e graadslesbevoegdheid te halen.

We streven naar een consolidatie van onze enquête- en evaluatietools om evaluatiedata gebruiksvriendelijker, effectiever en efficiënter te verzamelen en te analyseren. Het plan is om op termijn afscheid te nemen van kwaliteitsscholen en volledig over te stappen op de systemen die door het bedrijf ELOO worden aangeboden.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

Gezien de coronapandemie zal er in de komende maanden een herijking plaatsvinden van de onderwijsbehoeften (eventuele achterstanden) van de leerlingenpopulatie. Het onderwijsleerproces en het lesaanbod zal hierop in de komende jaren aangepast worden. Datageïnfomeerde plannen en programma's zijn hier de sleutel tot succes. In het noodplan (Nationaal programma onderwijs 2021) zullen wij er zorg voor dragen op regelmatige basis evaluatiemomenten in te bouwen zodat het monitoren van voortgang geborgd is.

We blijven ook inzetten en investeren in een verbetercultuur. De kernvragen bij het vaststellen van beleid zijn: waarover is tevredenheid, wat kan beter, wat moeten we niet meer doen (onderbouwd door uitslagen van enquêtes, interviews, verslagen van resonansbijeenkomsten van ouders (per jaarlaag georganiseerd), conclusies van visitatiebezoeken, enzovoorts). De resultaten van deze onderzoeken komen ook aan bod in de functioneringsgesprekken en worden gepubliceerd op de website van Scholen op de kaart.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

Krapte op de arbeidsmarkt maakt het noodzakelijk om veel aandacht te besteden aan goed werkgeverschap. We willen en moeten opvallen als aantrekkelijke werkgever om collega's te behouden en nieuwe collega's aan te trekken.

We kijken op strategische wijze naar het personeelsbeleid in de organisatie om beleid op te kunnen stellen dat het werken op het Kennemer aantrekkelijk maakt. Denk aan promotie mogelijkheden binnen de functiemix, opleidingsmogelijkheden, afspraken aanvullend op de cao op het gebied van verlof en beschikbaarheid, inzetten op voorkomen van verzuim en werkdrukverlaging.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting

De roadmap voor het verduurzamingstraject (begeleid door bureau de Groene Grachten) wordt begin 2021 opgeleverd. Het is de verwachting dat er in het voorjaar definitieve systeemkeuzes gemaakt kunnen worden. De uitvoering van een pilot (fase 1), waarbij in enkele lokalen het binnenklimaat wordt aangepakt door middel van aanpassingen aan de beglazing, verwarming en ventiltatie, kan nog voor de zomer 2021 van start. Na de zomer wordt de roadmap herzien op basis van de resultaten van de pilot. Het MJOP zal na het verduurzamingstraject herzien worden. Tevens zal het MJOP aan worden gepast op de componentenmethode.

In 2021 wordt een begin gemaakt met het aantrekkelijker maken van de pauzefaciliteiten in en rondom de school. Leerlingen worden hier actief bij betrokken.

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen

Zie 5.1.9.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Zie paragraaf 6.1.5 m.b.t. het duurzaam investeren in ons schoolgebouw. Daarnaast zal het Kennemer aandacht hebben voor economische, milieu en sociale aspecten van haar omgeving. Het Kennemer tracht een bijdrage te leveren aan duurzaamheidsontwikkeling en het welzijn van haar medewerkers en leerlingen en omgeving, teneinde de kwaliteit van de gemeenschap te verbeteren.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 A.1 Kengetallen 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
#In intern per 1/1	803	854	910	945	951	950
#vavo	14	3	12	12	12	12
SL	4,4	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6
OOP	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8
OP	49,5	49,5	52,7	55,8	56,3	56,8

Het Kennemer Lyceum zet in op een stabiele instroom van 166 leerlingen in de brugklas. Daarnaast wordt er ruimte gemaakt voor doorstroom van leerlingen van 5 havo naar 5 vwo. Voor instroom in 4 havo is ruimte voor zover onze eigen doorstroom vanuit 3 havo dit toelaat. Omdat er enkele kleine jaarlagen tussen zitten is het in 2021 en 2022 in het belang van het rooster om één 4 havo klas meer te formeren dan er in het voorafgaande jaar aan 3 havo klassen zijn. Het Kennemer verwacht daardoor de komende jaren toe te groeien naar een stabiel leerlingaantal van 950 interne leerlingen. De leerlingenaantallen zijn steeds per 1 januari genomen omdat dit overeenkomst met de bekostiging in dat kalenderjaar. De fte's per personeelsgroep zijn steeds genomen voor het einde van het kalenderjaar in lijn met de elders in het verslag opgenomen personele bezetting.

De omvang van de schoolleiding beweegt mee met het leerlingaantal omdat de afdelingsleiders, naast een vaste voet, 3 uur per leerling beschikbaar hebben. De formatie zal daardoor met het leerlingaantal meebewegen. De omvang van het OOP blijft de komende jaren ongewijzigd. De omvang van het OP neemt in 2021 niet toe omdat het doel is om lesvraagneutraal te groeien. In 2022 neemt de lesvraag wel toe en zal het OP met 2,66 fte toenemen. In 2023 wordt uitgegaan van een vergelijkbare toename van de lesvraag waardoor het OP met opnieuw 2,66 fte zal toenemen. In 2024 en 2025 wordt er geen toename van de lesvraag verwacht. Daarnaast is het doel om de opslagfactor voor het voor- en nawerk verder te verhogen in stappen van 2,5 procentpunt. Dit leidt tot een groei van ongeveer 0,5 fte in elk van de jaren 2022 t/m 2025.

6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting 2020-2025

	EXPLOITATIE OVERZICHT							
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	2021	2022	Budget 2023	2024	2025	
3.1 Rijksbijdragen	€ 7.031.291	€ 6.852.534	€ 7.154.037	€ 7.485.351	€ 7.852.891	€ 7.891.991	€ 7.891.991	
3.2 Overige overheidsbijdragen	€ 11.441	€ 13.351	€ 13.000	€ -	€ -	€ -	€ -	
3.5 Overige baten	€ 499.989	€ 504.110	€ 689.316	€ 644.993	€ 650.821	€ 651.746	€ 651.746	
Additional baten			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal baten	€ 7.542.721	€ 7.369.995	€ 7.856.353	€ 8.130.344	€ 8.503.712	€ 8.543.737	€ 8.543.737	
4.1 Personele lasten	€ 6.111.321	€ 6.102.475	€ 6.147.345	€ 6.219.159	€ 6.518.237	€ 6.563.237	€ 6.608.236	
Directie	€ 549.592	€ 494.204	€ 480.246	€ 482.358	€ 484.719	€ 487.411	€ 493.105	
OP	€ 4.394.278	€ 4.557.164	€ 4.499.726	€ 4.659.908	€ 4.956.525	€ 4.993.688	€ 5.027.631	
OOP	€ 921.454	€ 876.745	€ 856.554	€ 811.448	€ 811.548	€ 816.693	€ 822.055	
Overige personele lasten	€ 245.997	€ 174.362	€ 310.819	€ 265.445	€ 265.445	€ 265.445	€ 265.445	
4.2 Afschrijvingen	€ 91.741	€ 103.597	€ 105.000	€ 167.500	€ 162.000	€ 162.000	€ 162.000	
4.3 Huisvestingslasten	€ 483.748	€ 536.433	€ 528.068	€ 560.068	€ 560.068	€ 560.068	€ 560.068	
4.4 Overige instellingslasten	€ 616.244	€ 541.822	€ 684.438	€ 702.130	€ 702.130	€ 702.130	€ 702.130	
4.5 Leermiddelen	€ 371.151	€ 420.792	€ 384.981	€ 377.481	€ 399.481	€ 401.081	€ 401.081	
Totaal lasten	€ 7.674.205	€ 7.705.119	€ 7.849.831	€ 8.026.338	€ 8.341.916	€ 8.389.516	€ 8.433.515	
5.1 Financiële baten	€ 167	€ 88	€ +4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	
Totaal financiële baten en lasten	€ 167	€ 88	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	
Exploitatieresultaat	€ -131.317	€ -335.037	€ 2.522	€ 100.006	€ 157.796	€ 151.221	€ 106.222	

Toelichting op de meerjarenbegroting

- De rijksbijdragen lopen tussen 2020 en 2025 met € 1.039.457 op. Dit is gerelateerd aan de leerlinggroei tussen 2020 en 2025 met 147 interne leerlingen.
- De overige baten zijn in 2020 lager vanwege het niet plaatsvinden van de diverse reizen. Daarnaast is er in 2020 ingezet op andere systematiek ouderbijdrage. De overige bijdragen ontwikkelen zich tot 2025 beperkt. De ouderbijdragen groeien mee met het leerlingaantal. Dit is met uitzondering van de diverse reisweken omdat de omvang van het aantal leerlingen in de voorexamenklassen geen grote ontwikkeling zal doormaken.
- De personele lasten nemen tussen 2020 en 2025 toe met € 505.761 vanwege een groter personeelsbestand om aan de toegenomen lesvraag te kunnen voldoen. Daarnaast is het voornemen om de opslagfactor voor voor- en nawerk van de lessen tussen 2022 en 2025 vier keer met 2,5 procentpunt te verhogen. Deze personele consequenties staan ook beschreven in 6.2.1.
- De afschrijvingen nemen tussen 2025 en 2020 met €58.403 per jaar toe. Dit heeft te maken met hogere investeringen in materiële vaste activa. Investerings in materiële vaste activa zijn gelet op de financiële situatie de afgelopen jaren vooruit geschoven waardoor nu gekozen wordt voor een inhaalslag in de komende jaren.
- De huinvestingslasten nemen tussen 2020 en 2025 met € 23.635 toe. De belangrijkste redenen zijn de verdere verhoging van de dotatie groot onderhoud (€32.000) en een gunstige ontwikkeling van de energielasten.
- De overige instellingslasten zijn in 2020 lager dan normaal doordat de reizen niet hebben plaatsgevonden. De jaren erna zullen kosten voor werkweken teruggaan naar het oude niveau.
- De kosten voor de leermiddelen nemen tussen 2020 en 2025 af met € 19.711 bij een toenemend leerlingaantal. Dit komt onder meer door het wegvallen van leermiddelen voor de talentmodules en een beoogde herziening in de contracten en het gebruik van de printers en het contract met Iddink voor de leermiddelen.

	BALANS PER EINDE						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	€ 838.671	€ 794.082	€ 839.082	€ 871.582	€ 871.582	€ 871.582	€ 871.582
Vlottende activa							
Vorderingen	€ 291.421	€ 337.552	€ 337.552	€ 337.552	€ 337.552	€ 337.552	€ 337.552
Liquide middelen	€ 1.554.436	€ 1.542.305	€ 1.613.337	€ 1.510.373	€ 1.381.209	€ 1.544.709	€ 1.690.931
	€ 1.845.857	€ 1.879.857	€ 1.950.889	€ 1.847.925	€ 1.718.761	€ 1.882.261	€ 2.028.483
Totaal activa	€ 2.684.528	€ 2.673.939	€ 2.789.971	€ 2.719.508	€ 2.590.344	€ 2.753.844	€ 2.900.066
PASSIVA							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	€ 89.098	€ -166.817	€ -85.175	€ 27.706	€ 198.377	€ 362.473	€ 481.570
Reserve nieuwbouw	€ 462.665	€ 449.789	€ 436.914	€ 424.039	€ 411.164	€ 398.289	€ 385.414
Bestemmingsreserve	€ 132.491	€ 66.245	€ -				
Statutaire reserve (kap.)	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45	€ 45
	€ 684.299	€ 349.262	€ 351.784	€ 451.790	€ 609.586	€ 760.807	€ 867.029
Voorzieningen							
Materiële voorzieningen	€ 717.717	€ 894.313	€ 962.823	€ 784.353	€ 466.393	€ 427.413	€ 467.413
Personele voorzieningen	€ 251.375	€ 245.117	€ 290.117	€ 298.117	€ 329.117	€ 380.375	€ 380.376
	€ 969.093	€ 1.139.430	€ 1.252.940	€ 1.082.470	€ 795.510	€ 807.789	€ 847.789
Kortlopende passiva	€ 1.031.136	€ 1.185.248	€ 1.185.248	€ 1.185.248	€ 1.185.248	€ 1.185.248	€ 1.185.248
Totaal passiva	€ 2.684.528	€ 2.673.939	€ 2.789.971	€ 2.719.508	€ 2.590.344	€ 2.753.844	€ 2.900.066

De ontwikkeling van de balans in 2020 ten opzichte van 2019 is toegelicht in paragraaf 5.1.6. Toelichting op de meerjarenbalans:

- De materiële vaste activa nemen tussen 2020 en 2022 toe met € 77.500. Voor de begroting van 2021 is geïnventariseerd welke behoeftes er zijn binnen de school voor vervangingen aan inventaris, meubilair, technische zaken en ICT. Deze gewenste investeringen moeten nog geprioriteerd worden. De uitgaven voor materiële vaste activa liggen daarom in 2021 en 2022 hoger dan in de voorliggende jaren. In de jaren daarna is het de bedoeling de nieuwe investeringen in lijn te laten lopen met de afschrijvingen.
- De omvang van de vorderingen worden voor 2021 en verder op een vergelijkbaar niveau verwacht omdat het niet de intentie is het facturatiemoment te vervroegen.
- De liquide middelen nemen tussen 2020 en 2025 met € 148.626 toe. De precieze ontwikkeling van de liquide middelen is zichtbaar in het onderstaande kasstroomoverzicht. De komende jaren worden grotere investeringen in de materiële vaste activa gedaan en zal er een grootschalig grootonderhoudproject plaatsvinden waardoor liquiditeitspositie ondanks het positieve resultaat in deze jaren maar beperkt zal toenemen. De liquiditeitsratio zal fluctueren tussen de 1,45 en 1,71.
- Het eigen vermogen zal tussen 2020 en 2025 met € 517.767 toenemen. Door de ingezette bezuinigingsmaatregelen in 2020 wordt in 2021 een voorzichtig positief resultaat geboekt, mede door lesvraagneutrale groei van het leerlingaantal. Vanaf 2022 wordt er een groter positief resultaat verwacht waarmee de algemene reserve weer positief wordt en komt het weerstandsvermogen weer boven de 5%-norm zoals in het onderstaande overzicht van de kengetallen terug is te zien. Dit leidt ook tot een positieve rentabiliteit van het eigen vermogen.

- De materiële voorziening voor het groot onderhoud zal tussen 2020 en 2025 met € 426.900 afnemen. Dit heeft te maken met onttrekkingen voor groot onderhoud gebaseerd op de begroting die de Groene Grachten heeft opgesteld voor het uitvoeren van diverse aanpassingen aan de ventilatie. Divers groot onderhoud uit het MJOP wordt hiermee gecombineerd. Tot 2025 wordt hiervoor in totaal € 1.600.000 uitgetrokken, exclusief een nog door de overheid te ontvangen subsidie voor aanpassingen aan de ventilatie. Tevens wordt vanaf 2022 de dotatie groot onderhoud verder verhoogd naar €240.000.
- De personele voorzieningen zullen tussen 2020 en 2025 met € 135.259 toenemen. De belangrijkste reden van de toename is de opbouw en jaarlijkse herwaardering van het gespaarde persoonlijk budget. De opbouw van nieuw gespaarde uren van het persoonlijk budget loopt via de personele lasten, de herwaardering van de opgebouwde spaartegoeden via de dotatie. Vanaf 2022 vallen er uren van het opgebouwde persoonlijk budget voor het eerst vrij, waardoor ook grotere onttrekkingen zijn verwerkt in de meerjarenbalans. De aanname hierbij is dat de voorziening voor het persoonlijk budget vanaf 2024 ongeveer stabiel zal blijven.
- Voor de kortlopende passiva is er geen aanleiding te verwachten dat deze significant van omvang veranderen tussen 2020 en 2025.

	KASSTROOM							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Saldo baten en lasten	€ -131.484	€ -335.125	€ 6.522	€ 104.006	€ 161.796	€ 155.221	€ 110.222	
Aanpassingen voor:								
Afschrijvingen	€ 91.741	€ 103.597	€ 105.000	€ 167.500	€ 162.000	€ 162.000	€ 162.000	
Mutaties voorzieningen	€ 201.257	€ 170.337	€ 113.510	€ -170.470	€ -286.960	€ 12.279	€ 40.000	
Veranderingen in vlottende middelen								
Vorderingen	€ -116.556	€ -46.131	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Kortlopende schulden	€ 83.981	€ 154.112	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€ 128.939	€ 46.789	€ 225.032	€ 101.036	€ 36.836	€ 329.500	€ 312.222	
Ontvangen interest	€ 167	€ 88	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	€ -4.000	
Betaalde interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Kasstroom uit operationele activi	€ 129.106	€ 46.877	€ 221.032	€ 97.036	€ 32.836	€ 325.500	€ 308.222	
Investeringen in MVA	€ -123.632	€ -59.008	€ -150.000	€ -200.000	€ -162.000	€ -162.000	€ -162.000	
Desinvesteringen in MVA	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Kasstroom uit investeringsactivi	€ -123.632	€ -59.008	€ -150.000	€ -200.000	€ -162.000	€ -162.000	€ -162.000	
Mutatie in liquide middelen	€ 5.474	€ -12.131	€ 71.032	€ -102.964	€ -129.164	€ 163.500	€ 146.222	
Beginstand liquide middelen	€ 1.548.962	€ 1.554.436	€ 1.542.305	€ 1.613.337	€ 1.510.373	€ 1.381.209	€ 1.544.709	
Mutatie in liquide middelen	€ 5.474	€ -12.131	€ 71.032	€ -102.964	€ -129.164	€ 163.500	€ 146.222	
Eindstand liquide middelen	€ 1.554.436	€ 1.542.305	€ 1.613.337	€ 1.510.373	€ 1.381.209	€ 1.544.709	€ 1.690.931	

KENGETAL	REALISATIE		BEGROOT				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liquiditeit	1,79	1,59	1,65	1,56	1,45	1,59	1,71
Solvabiliteit I	0,25	0,13	0,13	0,17	0,24	0,28	0,30
Solvabiliteit II	0,62	0,56	0,58	0,56	0,54	0,57	0,59
Rentabiliteit	1,10%	-4,55%	0,03%	1,23%	1,86%	1,77%	1,24%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	-2,36%	-6,49%	-6,81%	-5,61%	-3,34%	-1,40%	-0,06%
Weerstandsvermogen (VO)	9,63%	4,74%	4,48%	5,56%	7,17%	8,91%	10,15%
Kapitalisatiefactor	36,46%	29,48%	29,31%	27,61%	25,03%	26,98%	28,84%

APPENDIX A – Indicatoren onderwijsprestaties nader toegelicht

De indicatoren nader toegelicht

Onderwijspositie t.o.v. advies PO

Met deze indicator wordt bekeken hoe de onderwijspositie van leerlingen in het derde leerjaar zich verhoudt tot het advies voor het te volgen onderwijs in het VO dat door de basisschool is afgegeven. Dit cijfer wordt voor de gehele school berekend en niet per onderwijssoort (havo of vwo). De norm voor een havo-vwo school zoals het Kennemer Lyceum is dat tenminste 4,75% (in tabel 2 afgerond naar 5%) meer moeten opstromen dan afstromen. Op het Kennemer Lyceum hebben we ervoor gekozen dat in de havo/vwo brugklas, leerlingen leskrijgen op vwo-niveau en 2 cijfers krijgen bij elke toets (havo- en vwo-cijfer). Dit doen we om doorstroom naar het vwo zo kansrijk mogelijk te maken. Gemiddeld gaat grofweg 70% van de leerlingen uit een h/v-brugklas door naar het vwo en de andere 30% naar 2 havo. Dit zijn grove percentages, jaarlijks stroomt een klein percentage af naar het vmbo en bij uitzondering kan een leerling in de brugklas doubleren.

Als we verder teruggaan in de cijfers zien we dat 2016/2017 en de jaren daarvoor het percentage van deze indicator lager was en dichterbij de norm van 5% lag. De reden hiervoor heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat we in de schooljaren 13/14 t/m 16/17 geen gemengde havo/vwo brugklas hadden. Het aanbieden van een gemengde brugklas en deze klas lesgeven op vwo-niveau zodat de doorstroom naar het vwo gestimuleerd wordt zijn van invloed op de goede resultaten die we zijn bij deze eerste indicator.

Onderbouwsnelheid

Deze indicator is een gewogen driejaargemiddelde van de doorstroom in de onderbouw, klas 1 en 2. Hier wordt mee bepaald of een leerling overgaat of blijft zitten in de eerste twee leerjaren. Deze indicator wordt voor de gehele school berekend en niet per onderwijssoort (havo of vwo). De landelijke norm die gehanteerd wordt is 95,5 procent.

We zien aan de cijfers dat we (19-20 uitgezonderd) rond de norm hangen met onze huidige onderbouwsnelheid. Als we terugkijken in de cijfers zien we hier een direct verband met indicator 1. In de jaren dat we geen gemengde brugklassen hadden scoorden we op indicator 1 een stuk lager (op of net boven de norm) en was de onderbouwsnelheid 98 of 99%. In de afgelopen paar jaar zien we nu dat meer leerlingen opstromen naar het vwo (indicator 1) maar dat de onderbouwsnelheid lager is en rond de norm hangt.

We gaan onderzoeken wat de relatie is tussen leerlingen die doubleren in klas 1 en 2 en hun score op indicator 1. Slagen deze leerlingen na 5 of 6 jaar, eindigen zij op of boven het advies van de basisschool en heeft het doubleren dus zin gehad?

Bovenbouwsucces

Deze indicator, gesplitst in havo en vwo, geeft aan of een leerling het betreffende leerjaar in de bovenbouw wel of niet succesvol afrondt. Onder succesvol afronden vallen een aantal zaken zoals slagen, overgaan naar een volgend leerjaar van dezelfde onderwijssoort en opstromen naar een hogere onderwijssoort. Onder niet succesvol vallen zaken als zakken voor het eindexamen, doubleren en afstromen

naar een lagere onderwijssoort. De indicator drukt het percentage leerlingen in de bovenbouw uit dat het schooljaar succesvol afrondt.

Vanaf 2020 zal de norm voor havo worden verhoogd naar 82% en wordt dit gelijk getrokken met de vwo-norm die al 82% is op dit moment. Zoals te zien is aan de cijfers is het bovenbouwsucces in de havo-afdeling op dit moment nog net boven de norm en is het nodig om stevig in te zetten op het bovenbouwsucces van de havo-afdeling

Examencijfers

Bij deze indicator wordt het gemiddeld cijfer van het centraal examen bepaald. Alle vakken die een centraal examen hebben dat meetelt bij de uitslagbepaling, doen mee. Vakken zoals BSM en maatschappijleer worden dus in deze indicator niet meegenomen. Voor het havo en het vwo zijn aparte normen bepaald en de cijfers worden dus ook per onderwijssoort berekend.

Op de havo en het vwo is te zien aan onze gemiddelden van de drie laatste jaren dat er een CE plaatsvond, we ruim boven de norm scoren.

Vershil SE-CE

Deze wordt door de inspectie niet langer meegenomen bij het analyseren van de onderwijsresultaten. De reden hiervoor is dat deze indicator de functie had om de waarde van diploma's te bewaken en dit door de nieuwe zak-slaag regeling van 2012, niet langer nodig is.

Intern hanteren wij deze indicator nog wel en zoals te zien is aan de gemiddelde afwijkingen tussen het CE en SE in de laatste drie jaren dat er een CE was, scoren we goed op deze indicator. Aanvullend op deze indicator van de inspectie vinden we het zelf belangrijk om de verschillen tussen het CE en SE ook per sectie te bekijken omdat er daar wel grotere verschillen (in positieve en negatieve zin) ontstaan. Hierover hebben we het tijdens de jaarlijkse evaluatiegesprekken van de cijfers met de secties. In sommige gevallen is het verschil geoorloofd door een grote afwijking tussen het SE en CE programma en in andere gevallen leiden te grote verschillen tot aanpassingen in PTA's en/of de schoolexamens die worden afgenomen. Daarbij zijn in de afgelopen jaren succesvolle secties aan minder succesvolle secties gekoppeld zodat er van elkaar geleerd kon worden.

Corona-impact op het onderwijs

Resultaten toetsweek 1

De resultaten van de eerste toetsweek zijn in oktober geanalyseerd. Duidelijk zichtbaar is dat er, vergeleken met vorig jaar, slechter is gescoord door leerlingen. We zien hiervoor een aantal oorzaken.

- In de onderbouw worden er sinds dit schooljaar minder toetsen afgenomen (vorig jaar is ingezet op verlaging van de toetsdruk). Hierdoor hebben leerlingen in de onderbouw in de periode tot 2 november minder toetsen gehad dan vorig jaar en kunnen de gemiddelden daarom moeilijk met elkaar vergeleken worden.
- Leerlingen lijken in het nieuwe schooljaar meer moeite dan normaal te hebben om na de zomervakantie terug te komen in het werkritme.
- Zoals goed te zien is aan indicatoren 2 en 3, de onderbouwsnelheid en het bovenbouwsucces, hebben er veel minder leerlingen gedoubleerd dan we

gewend zijn. Er zijn leerlingen overgegaan met rapporten die in een "normaal schooljaar" niet bevorderd zouden zijn.

- In de periode met de digitale lessen zijn er inhoudelijke achterstanden ontstaan waardoor leerlingen bij de vakken waar verder wordt gebouwd op kennis uit het voorgaande leerjaar, minder makkelijk meekomen.

Uit gesprekken met de vaksecties blijkt dat het op dit moment nog te vroeg is om te bepalen waar de inhoudelijke achterstand zit waar we zaken moeten repareren. We hebben afgesproken om toetsweek 2 af te wachten en in januari 2021 een nieuwe uitdraai en vergelijking met vorig schooljaar te maken. Op dat moment kunnen we beter zien waar inhoudelijke achterstand is ontstaan en gerepareerd moet worden.

Resultaten SE-week 1

De resultaten van de examenklassen hebben voor ons prioriteit omdat zij de minste tijd hebben om eventuele achterstanden te repareren. Net als bij de toetsweek van alle niet-examenklassen is het lastig om op dit punt al iets te zeggen over inhoudelijke achterstand. Hier hebben we echter niet afgewacht tot toetsweek 2. Al voor de invoerdeadline in Magister op 2 november hebben we met de afdelingsleiders van de 5 havo en 6 vwo een plan gemaakt om steunlessen aan te bieden aan onze examenleerlingen. Dit doen we om in aanloop naar de tweede SE-week leerlingen inhoudelijk te ondersteunen en tegelijk het gesprek met de leerlingen aan te kunnen gaan over de werkhouding.

Inzet onderwijsassistenten

Aan het begin van het huidige schooljaar zijn er twee onderwijsassistenten aangenomen. Een deel van de FTE van deze onderwijsassistenten was gepland i.v.m. de bezuinigingen en werkdrukverlichtende maatregelen. Invaluren en pauzesurveillance zijn weggehaald uit de taken bij de docenten en worden opgevangen door onderwijsassistenten.

We hebben aan het begin van dit schooljaar de hoeveelheid FTE aan onderwijsassistenten vanuit de bezuinigingen uitgebreid in verband met de verwachte extra lesuitval door corona. Op dit moment hebben we daarom dagelijks twee onderwijsassistenten. We zetten hiermee in op zoveel mogelijk voorkomen en verminderen van de lesuitval. Leerlingen hebben door de online periode vorig schooljaar veel gemist en daarom is het nu nog essentiëler om de leerlingen aan de gang te houden in zoveel mogelijk fysieke lessen. Door de onderwijsassistenten in te zetten bij lesuitval en het begeleiden van online lessen (als de docent tijdelijk vanuit huis lesgeeft ivm quarantaine) hebben we de hoeveelheid lesuitval onder controle.

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van inzicht in de financiële positie van het bestuur dienen de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans:

Vergelijkend balansoverzicht

(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	%	€	%
ACTIVA				
Materiële vaste activa	794.082	29,7	838.671	31,2
Vorderingen	337.552	12,6	291.421	10,9
Liquide middelen	1.542.305	57,7	1.554.436	57,9
	<u>2.673.939</u>	<u>100,0</u>	<u>2.684.528</u>	<u>100,0</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen	349.262	13,1	684.299	25,5
Voorzieningen	1.139.430	42,6	969.093	36,1
Kortlopende schulden	1.185.248	44,3	1.031.137	38,4
	<u>2.673.939</u>	<u>100,0</u>	<u>2.684.528</u>	<u>100,0</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen**RESULTAAT**

Het resultaat over 2020 bedraagt €-335.037 tegenover €-131.317 over 2019. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	6.852.534	6.585.739	7.031.291
Overige overheidsbijdragen en subsidies	13.351	11.500	11.441
Overige baten	504.110	502.160	499.989
	<u>7.369.995</u>	<u>7.099.398</u>	<u>7.542.721</u>
Lasten			
Personele lasten	6.102.475	5.633.086	6.109.712
Afschrijvingen	103.597	107.792	91.741
Huisvestingslasten	536.433	523.500	483.748
Overige instellingslasten	962.614	923.756	989.004
	<u>7.705.119</u>	<u>7.188.134</u>	<u>7.674.204</u>
Saldo baten en lasten	<u>-335.124</u>	<u>-88.735</u>	<u>-131.483</u>
Financiële baten en lasten	88	0	167
Nettoresultaat	<u>-335.037</u>	<u>-88.735</u>	<u>-131.317</u>

KENGETALLEN

	2020	2019
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	1,59	1,79
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	13,06	25,49
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	55,67	61,59
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	-4,55	-1,74
Weerstandsvermogen excl. MVA (<i>((Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%)</i>)	-6,49	-2,20
Weerstandsvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	4,74	9,07
Huisvestingsratio (<i>((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %)</i>)	7,33	6,68
Materiële lasten / totale lasten (in %)	20,80	20,39
Personele lasten / totale lasten (in %)	79,20	79,61
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	20,80	20,39
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	79,20	79,61

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Signaleringswaarde < 0,75

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Signaleringswaarde < 30

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Signaleringswaarde < 0

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Signaleringswaarde < 0,05

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

Signaleringswaarde > 10

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 450 aangehouden.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen : 10 tot 40 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair, inventaris en apparatuur: 5 tot 10 jaar.

ICT: 3 tot 10 jaar.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Er is een reserve gevormd voor kosten met betrekking tot de nieuwbouw. Het betreft kosten die niet uit de financiering vanuit de gemeente kunnen worden betaald.

Bestemmingsreserve aanv. bekostiging:

Per 31 december 2019 is een bestemmingsreserve gevormd i.v.m. de extra bekostiging ad € 132.491 die in december 2019 is ontvangen in het kader van de Regeling Bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019 (Staatscourant 64683 d.d. 28-11-2019).

Deze reserve is bestemd voor de aanpak van de werkdruk in de komende jaren.

Bestemmingsreserve nieuwbouw:

De afschrijvingskosten van de nieuwbouw worden jaarlijks in mindering gebracht van deze reserve.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

Voorziening jubilea:

Op grond van de "Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs" is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%.

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud, die voor rekening van de school komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Overgangsregeling is verlengd, besturen die reeds een voorziening groot onderhoud hadden kunnen deze op dezelfde wijze blijven berekenen.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (LFBPB) / Persoonlijk budget

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

De regeling levensfasebewust personeelsbeleid bestaat uit:

- Een persoonlijk basisbudget van 50 uur per fte voor alle OP-ers en OOP-ers (de werknemer kan deze besteden naar keuze die past binnen de levensfase);
- Een aanvullend budget van 120 uur voor de medewerkers vanaf 57 jaar;
- Het overgangsrecht voor diegenen die op 31-07-2014 52 jaar of ouder zijn.

De voorziening heeft betrekking op het basisbudget en het aanvullend budget.

Het basisbudget is voor personeelsleden, die maximaal de 50 klokuren verlof (bij 1 fte) hebben gespaard en dit in de toekomst graag willen opnemen. Op de salarisstroom van deze medewerkers staat de waarde van het gespaarde verlof in euro's. Dit is verhoogd met de gemiddelde werkgeverslasten.

Het aanvullend budget betreft het aanvullend verlof voor de oudere werknemers (vanaf 57 jaar). De hoogte van deze voorziening is gebaseerd op het gespaarde aantal uur vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in deze berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente 1%.

Voorziening eigen wachtgelders:

De voorziening ww uitkeringen is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. In het VO is 75% collectief en 25% individueel per school. Voor het individuele deel wordt een voorziening opgebouwd.

Kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voorzover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2020 is 93,5 %

Per ultimo 2019 was deze 97,8 %

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil. De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen**B2 BALANS PER 31 december 2020**

(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
	1				
Gebouwen en terreinen		509.307		538.033	
Technische zaken		82.671		66.126	
Inventaris, Meubilair en apparatuur		123.763		139.967	
ICT		<u>78.341</u>		<u>94.545</u>	
			794.082		838.671
Vlottende activa					
Vorderingen					
	2				
Debiteuren		111.767		56.336	
Overlopende activa		197.237		208.742	
Overige vorderingen		<u>28.549</u>		<u>26.343</u>	
			337.552		291.421
Liquide middelen					
	3		<u>1.542.305</u>		<u>1.554.436</u>
			<u>2.673.939</u>		<u>2.684.528</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen**B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020**

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	6.852.534	6.585.739	7.031.291
Overige overheidsbijdragen en subsidies	13.351	11.500	11.441
Overige baten	504.110	502.160	499.989
	7.369.995	7.099.398	7.542.721
Lasten			
Personele lasten	6.102.475	5.633.086	6.109.712
Afschrijvingen	103.597	107.792	91.741
Huisvestingslasten	536.433	523.500	483.748
Overige instellingslasten	962.614	923.756	989.004
	7.705.119	7.188.134	7.674.204
Saldo baten en lasten	-335.124	-88.735	-131.483
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	88	0	167
Financiële baten en lasten	88	0	167
Resultaat	-335.037	-88.735	-131.317

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2020

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-335.124		-131.483
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	103.597		91.741	
- Mutaties voorzieningen	<u>170.337</u>		<u>201.257</u>	
		273.935		292.997
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-46.131		-116.556	
- Kortlopende schulden	<u>154.110</u>		<u>83.981</u>	
		107.980		-32.575
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		46.790		128.939
- Ontvangen interest	<u>88</u>		<u>167</u>	
		88		167
Kasstroom uit operationele activiteiten		46.878		129.106
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-59.008</u>		<u>-123.632</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-59.008		-123.632
Mutatie liquide middelen		<u>-12.131</u>		<u>5.473</u>
Beginstand liquide middelen	1.554.436		1.548.962	
Mutatie liquide middelen	<u>-12.131</u>		<u>5.473</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>1.542.305</u>		<u>1.554.436</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	509.307	538.033
Technische zaken	82.671	66.126
Inventaris, Meubilair en apparatuur	123.763	139.967
ICT	78.341	94.545
	<u>794.082</u>	<u>838.671</u>

	Gebouwen en terreinen	Tech- nische zaken	Inventaris, meubilair en apparatuur	ICT	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2019</i>					
Aanschaffingswaarde	704.565	73.166	437.264	672.747	1.887.743
Cumulatieve afschrijvingen	-166.532	-7.040	-297.298	-578.203	-1.049.072
Boekwaarde 31 december 2019	<u>538.033</u>	<u>66.126</u>	<u>139.967</u>	<u>94.545</u>	<u>838.671</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	0	25.939	17.552	15.518	59.008
Afschrijvingen	-28.726	-9.394	-33.756	-31.722	-103.597
Mutaties boekwaarde	<u>-28.726</u>	<u>16.545</u>	<u>-16.204</u>	<u>-16.204</u>	<u>-44.589</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2020</i>					
Aanschaffingswaarde	704.565	99.105	454.816	688.266	1.946.752
Cumulatieve afschrijvingen	-195.258	-16.433	-331.053	-609.924	-1.152.669
Boekwaarde 31 december 2020	<u>509.307</u>	<u>82.671</u>	<u>123.763</u>	<u>78.341</u>	<u>794.082</u>

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Gebouwen en terreinen	2,50 %	10,00 %
Inventaris, meubilair en apparatuur	10,00 %	20,00 %
Technische zaken		10,00 %
ICT	10,00 %	33,33 %

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
2 Vorderingen		
Debiteuren	111.767	56.336
Overige vorderingen	28.549	26.343
Overlopende activa	197.237	208.742
	<u>337.552</u>	<u>291.421</u>
Overige vorderingen		
Te vorderen transitieverg. UWV <1jaar	0	17.588
Overige vorderingen	28.549	8.755
	<u>28.549</u>	<u>26.343</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	197.237	208.742
	<u>197.237</u>	<u>208.742</u>
Voorziening debiteuren		
Op de post debiteuren is een voorziening van € 22.961 voor oninbaarheid in mindering gebracht.		
	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
3 Liquide middelen		
Kasmiddelen	533	1.927
Banktegoeden	1.542.217	1.551.958
Overige	-445	550
	<u>1.542.305</u>	<u>1.554.436</u>
Kasmiddelen		
Kas	533	1.927
	<u>533</u>	<u>1.927</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening	292.449	153.386
Spaarrekening	1.249.768	1.398.572
	<u>1.542.217</u>	<u>1.551.958</u>
Overige		
Kruisposten	-445	550
	<u>-445</u>	<u>550</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

		Saldo 1-1- 2020	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2020
Algemene reserve	7	89.098	-255.916	0	-166.817
Bestemmingsreserves publiek (A)					
Reserve t.b.v. de nieuwbouw (publiek)		462.665	-12.875	0	449.789
Bestemmingsreserve aanv.bek. VO 2019		132.491	-66.246	0	66.245
		595.156	-79.121	0	516.034
Totaal bestemmingsreserves (A + B)		595.156	-79.121	0	516.034
Statutaire reserves		45	0	0	45
Eigen vermogen		684.299	-335.037	0	349.262

Saldo 1-1-2020	Dotaties	Onttrek - kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 2020	Kort- lopend deel < 1 jaar	Lang- lopend deel > 1 jaar
-------------------	----------	------------------------	---------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

5 Voorzieningen

Personeel:

Jubilea	61.814	3.000	-1.598	-3.677	59.539	3.130	56.409
Wachtgelders	4.281	36.685	-35.243	0	5.723	0	5.723
Persoonlijk budget	176.891	14.127	-11.162	0	179.855	0	179.855
	242.986	53.812	-48.003	-3.677	245.117	3.130	241.987

Overig:

Groot onderhoud	717.717	208.000	-39.794	0	885.923	0	885.923
Voorziening lustrum	8.390	0	0	0	8.390	8.390	0
	726.107	208.000	-39.794	0	572.633	8.390	885.923

Voorzieningen	969.093	261.812	-87.798	-3.677	1.139.430	11.520	1.127.910
---------------	---------	---------	---------	--------	-----------	--------	-----------

Aanvullende informatie

Langlopend deel > 1 jaar te verdelen als volgt :

	Middellang < 5 jaar	Lang > 5 jaar
Jubilea	23.912	34.539
Wachtgelders	4.281	0
Persoonlijk Budget	93.429	83.462
Lustrum	0	0

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
6 Kortlopende schulden		
Crediteuren	152.994	166.271
Belasting en premie sociale verzekeringen	271.553	297.583
Schulden terzake van pensioenen	87.160	85.928
Overige kortlopende schulden	0	3.105
Overlopende passiva	673.540	478.251
	<u>1.185.248</u>	<u>1.031.137</u>
Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	271.553	284.417
Omzetbelasting	0	13.166
	<u>271.553</u>	<u>297.583</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	0	3.105
	<u>0</u>	<u>3.105</u>
Overlopende passiva		
OCW geormerkt: DUO lerarenbeurs	8.426	16.151
OCW niet geormerkt: Subsidie prestatiebeurs VSV	9.000	9.000
OCW niet geormerkt: Overige subsidies	43.050	0
Nog te betalen vakantiegeld	187.082	181.055
Nog te betalen bindingstoelage	18.293	17.064
Persoonlijk budget / wachtgelden	62.997	18.396
Vooruitontvangen college- en leselden	246.826	161.473
Waarborgsommen	21.230	23.540
Accountants- en administratiekosten	7.160	7.765
Overige	69.477	43.807
	<u>673.540</u>	<u>478.251</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

Model G: Verantwoording subsidies (bijlage behorend bij RJ 660.402, geldend vanaf het verslagjaar 2014)

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum

Omschrijving	Toewijzing	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	datum	
			geheel uitgevoerd en afgerond nog niet geheel afgerond
			aankruisen wat van toepassing is
Subs. Inhaal- en ondersteuningsprogr	2400126668	aug-20	X
	1007605-1	sep-19	X
Studieverlof			
	1091355-1	sep-20	X
Studieverlof			
Lenteschool	Lenzo 20139	mei-20	X

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel / activiteit moeten worden besteed met verrekening van het eventuele overschot

G2A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Subsidie-ontvangsten t/m verslagjaar	Overige ontvangsten	Eigen bijdrage	Totale kosten per 31 december 2020	Saldo per 31 december 2020 (naar balanspost 2.4.4)
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€
		totaal					

G2B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen per 01 januari 2020	Subsidie-ontvangsten in verslagjaar	Overige ontvangsten in verslagjaar	Eigen bijdrage in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten per 31 december 2020	Saldo per 31 december 2020
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€
		totaal							

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

Baten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	5.388.492	5.245.041	5.440.079
Aanvullende bekostiging	0	0	132.491
Vergoeding Materiele Instandhouding	639.391	631.119	658.615
Niet-geoormerkte subsidies	129.097	125.000	127.182
Overige subsidies Ministerie van OCW	60.000	0	29.250
Vergoeding lesmateriaal	262.654	259.399	271.420
Geoormerkte subsidies	39.899	25.101	50.285
Vergoeding 1e opvang nieuwkomers	7.119	0	2.835
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	116.824	112.000	114.337
Vergoeding prestatiebox	277.574	258.079	276.593
Overgedragen vergoedingen OCW	0	0	-3.718
Vermindering i.v.m. verr.collectieve uitkeringskosten	-68.516	-70.000	-68.078
	<u>6.852.534</u>	<u>6.585.739</u>	<u>7.031.291</u>
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente: vergoeding gymlokaal	13.351	11.500	22.882
Gemeente: overige vergoedingen	0	0	-11.441
	<u>13.351</u>	<u>11.500</u>	<u>11.441</u>
Overige baten			
Verhuur medegebruik	20.808	7.000	7.209
Verhuur dienstwoning	4.878	5.000	4.878
Inkomsten talentenmodules	3.929	5.000	15.430
Samenwerkingsverband	67.223	30.000	48.381
Ouderbijdragen	127.389	201.479	195.422
Ouderbijdrage Cat.1: Algemene ouderbijdrage	54.035	0	0
Ouderbijdrage Cat.2: Ink. afh. bijdr. huisvestingslasten	36.773	0	0
Ouderbijdrage Cat.3: Activiteiten	18.093	0	0
Ouderbijdrage Cat.4: Werkweken / reizen	8.825	0	0
Ouderbijdrage Cat.5: Extra onderwijs	20.974	0	0
Sociaal fonds	0	645	2.447
Opbrengsten detachering	37.525	16.333	17.127
Opbrengsten werkweken	10.725	80.000	102.999
Overige subsidies	7.000	0	2.917
Opbrengst extra onderwijs	32.607	45.833	56.976
Baten levensloop	0	0	18.574
Subsidiefonds (promotiebeurs)	0	0	4.021
Opbrengsten kantine	33.053	0	0
Overige baten	20.274	0	23.609
Additionele baten	0	110.870	0
	<u>504.110</u>	<u>502.160</u>	<u>499.989</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Lasten			
Personele lasten			
Lonen en salarissen	4.766.863	4.267.916	4.718.799
Sociale lasten	586.091	530.000	584.631
Pensioenlasten	735.233	665.170	749.708
Overige personele lasten	174.362	215.000	244.388
Uitkeringen (-/-)	-160.074	-45.000	-187.815
	<u>6.102.475</u>	<u>5.633.086</u>	<u>6.109.712</u>
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	484.970	453.945	542.308
Salariskosten OP	4.299.349	3.954.497	4.167.957
Salariskosten OOP	870.734	790.523	863.160
Salariskosten detacheringen	54.668	26.132	43.785
Salariskosten vervangingen	135.607	57.113	192.094
Salariskosten levensloopopname	0	0	18.775
Salariskosten MR	0	0	1.943
Salariskosten stagevergoedingen	0	0	480
Salariskosten ouderschapsverlof	16.542	2.538	23.065
Salariskosten opname onbet. verlof	2.624	2.222	4.044
Salariskosten transitievergoedingen	80.215	0	24.540
Salariskosten seniorenregeling	135.926	170.117	159.043
Werkkosten PSA	7.550	6.000	11.945
Correctie sociale lasten	-586.091	-530.000	-584.631
Correctie pensioenen	-735.233	-665.170	-749.708
	<u>4.766.863</u>	<u>4.267.916</u>	<u>4.718.799</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	<u>586.091</u>	<u>530.000</u>	<u>584.631</u>
	<u>586.091</u>	<u>530.000</u>	<u>584.631</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	<u>735.233</u>	<u>665.170</u>	<u>749.708</u>
	<u>735.233</u>	<u>665.170</u>	<u>749.708</u>
Overige personele lasten			
(Na)-Scholing	48.365	54.000	49.041
Kosten ARBO/BGZ	11.274	20.000	23.143
Dotatie voorziening jubilea	3.000	3.000	14.186
Vrijval voorziening jubilea	-3.677	0	0
Dotatie voorziening persoonlijk budget	14.127	0	42.849
Ontrekking voorziening persoonlijk budget	-11.162	0	0
Vrijval voorziening persoonlijk budget	-29.137	0	-35.572
Dotatie voorziening wachtgelders	36.685	0	24.851
Ziekteverzuimverzekering	91.466	80.000	76.526
Wervingskosten personeel	1.966	5.000	8.114
Vrijwilligersvergoedingen	300	1.000	300
Uitzendkrachten/declaranten	79.541	21.000	36.114
Externen voor keuzeprojecten	600	0	0
Werkkosten FA	24.535	20.000	35.058
Overige personeelskosten	17.290	10.000	-31.305
Reiskosten	247	1.000	1.083
Bijdrage in loonkosten	-111.058	0	0
	<u>174.362</u>	<u>215.000</u>	<u>244.388</u>

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-160.074	-45.000	-187.815
	-160.074	-45.000	-187.815

Personeelsbezetting

	2020 Aantal FTE's	2019 Aantal FTE's
DIR	3,86	4,77
OP	51,66	52,62
OOP	14,50	16,20
	70,02	73,58

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

WNT-verantwoording 2020 Kennemer Lyceum

De WNT is van toepassing op Kennemer Lyceum

Het voor Kennemer Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020: € 143.000

Gemiddelde baten 4 complexiteitspunten.

Gemiddeld aantal leerlingen 1 complexiteitspunt.

Het aantal gewogen onderwijssoorten is 2 complexiteitspunten.

Dit totaal van 7 complexiteitspunten correspondeert met WNT Klasse C

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020		P. de Zoete	E.M.M. Visbeen
Bedragen x € 1			
Functiegegevens		rector-bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,9792	
Dienstbetrekking		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 104.748	
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.817	
<i>Subtotaal</i>		€ 122.565	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 140.021	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag		€ 0	
Totaal bezoldiging 2020		€ 122.565	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Bedragen x € 1			
Functiegegevens		rector-bestuurder	Rector
Aanvang en einde functievervulling in 2019		01-08 t/m 31-12	01-01 t/m 31-07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	0,8
Dienstbetrekking		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 39.052	€ 57.382
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 7.519	€ 9.170
<i>Subtotaal</i>		€ 46.571	€ 66.552
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 57.847	€ 64.425
Bezoldiging		€ 46.571	€ 66.552

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2020	
Naam Topfunctionaris	Functie
Mevr. R. Pouwels	Voorzitter
Dhr. T.C.M. Blesgraaf	Voorzitter t/m 23-6-2020
Dhr. M.J. Draaisma	Vice-voorzitter
Dhr. D. Koning	Penningmeester
Mevr. E. Teekens	Lid
Dhr. F. Tromp	Lid
Dhr. R. Wedzinga	Lid vanaf 1-9-2020

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	28.726	32.500	28.726
ICT/Audiovisueel	31.722	40.000	24.693
Meubilair/inventaris	33.756	32.500	35.968
Technische zaken	9.394	2.792	2.353
	<u>103.597</u>	<u>107.792</u>	<u>91.741</u>
Huisvestingslasten			
Kosten dienstwoning	4.405	5.000	4.575
Huur gebouwen	0	0	240
Dotatie onderhoudsvoorziening	208.000	208.000	160.000
Onderhoud	0	0	1.724
Onderhoudscontracten incl. tuin	24.201	28.000	29.828
Klein onderhoud/kleine aanschaffingen	21.704	21.000	27.259
Energie en water	97.193	103.500	101.141
Schoonmaakkosten	152.071	127.500	133.470
Vuilafvoer kosten	11.087	12.500	12.205
Belasting/heffingen	7.079	7.000	2.032
Bewaking en beveiliging	10.693	11.000	11.274
	<u>536.433</u>	<u>523.500</u>	<u>483.748</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	52.442	51.000	52.961
Bestuurs/managementondersteuning	4.678	0	0
Kosten bestuur	1.504	1.000	49
Accountantskosten	13.492	12.000	13.098
Kosten telecommunicatie	4.106	3.750	4.108
Kantoorbenodigdheden	1.167	5.000	3.082
Juridische ondersteuning	2.735	5.000	5.726
	<u>80.123</u>	<u>77.750</u>	<u>79.024</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Kleine aanschaffingen	130	0	277
Onderhoud inventaris	1.053	750	7
	<u>1.183</u>	<u>750</u>	<u>284</u>
<i>Overige</i>			
Lasten lente- en zomerschool en inhaal/achterstand	24.405	0	28.800
Representatiekosten	1.012	750	1.609
Contributies/auteursrechten/abonnements	28.412	30.000	27.947
Leerlingbegeleiding	19.609	4.000	8.026
Decanaat	4.509	3.500	4.606
Dyslexie	253	1.000	389
Lasten cat. 3 ouderbijdr activiteiten	20.063	20.000	32.765
Lasten cat. 4 ouderbijdr werkweken/reizen	12.663	80.000	103.996
Lasten cat. 5 ouderbijdr extra onderwijs	29.843	30.000	44.319
Drukwerk jaarboek	10.182	0	0
Wervingskosten brugklassers	20.852	10.000	20.524
Thema-avonden	319	5.000	5.520
Sociaal Fonds school	100	4.030	2.182
Medezeggenschap	599	1.000	1.104

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Kosten audio/video	912	1.500	1.652
Automatiseringskosten	123.048	120.000	100.152
Verzekeringen	4.062	4.000	4.008
Portikosten / drukwerk	1.704	14.500	15.864
PR	27.207	25.000	-3.493
Kantinekosten	20.471	0	0
Culturele vorming	10.355	0	853
Kwaliteitsbewaking	0	0	1.863
Lasten t.l.v. zorgbudget	670	0	729
Lasten onderwijsarrangementen	0	0	5.483
VAVO-Leerlingen	53.358	84.824	77.497
Kosten Sport-en Artstieke Interlyceale	183	0	3.581
Bijdrage A&O fonds	2.505	2.652	2.627
Kosten lustrumjaar	21.255	25.000	34.772
Overige uitgaven	21.966	12.000	11.170
	460.516	478.756	538.545
<i>Leermiddelen</i>			
Boeken	306.184	250.000	252.799
Kopieerkosten	39.473	35.000	48.510
Vakbudgetten	56.204	56.500	63.927
Keuzeprojecten	18.931	25.000	5.915
	420.792	366.500	371.151
Totaal Overige instellingslasten	962.614	923.756	989.004
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	88	0	167
	88	0	167
Totaal financiële baten en lasten	88	0	167
	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	13.482	12.000	13.089
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	13.482	12.000	13.089

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2020	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2020 EUR	Resultaat jaar 2020 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname % %	Consolidatie Ja/Nee
Swv vo-svo Zuid-Kennemerland	Vereniging	Haarlem	4	nvt	nvt	Nee		Nee
Stichting Floreat	Stichting	Aerdenhout	4	nvt	nvt	Nee		Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Er zijn meerjaren verplichtingen aangegaan met :

BNP Paribas Leasing Solutions

Huurcontracten (2 stuks) afgesloten voor in 2020 € 3.993 per kwartaal. Op jaarbasis dus € 15.972.

Visschedijk Schoonmaak ZW B.V.

Schoonmaakcontracten afgesloten voor in 2020 € 9.611 per maand. Op jaarbasis dus € 115.332.

Groenendijk Onderwijs Administratie B.V.

Voor de administratie is een contract afgesloten voor in 2020 € 12.087 per kwartaal. Op jaarbasis dus € 48.350 (2019, € 11.780 per kwartaal, op jaarbasis € 47.120).

Energiecontracten

DVEP voor een periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2020 voor levering energie.

Bedrag EUR 16.842 op jaarbasis

Eneco Zakelijk voor een periode van 1 januari 2015 tot 1 januari 2021 voor levering aardgas.

Bedrag gemiddeld EUR 5.000 per maand (op jaarbasis € 60.000) op basis van nacalculatie van het werkelijk verbruik.

ICT

Met Handson is een contract overeengekomen voor monitoring van de server, netwerk, opslag en firewall. Voor dit wordt er ultimo 2020 € 381 per maand gefactureerd.

Verder is alles op basis van uurtarief

Dr. G.P.G.M. van Rijn

Voor het schrijven van een lustrumboek 100 jaar Kennemer Lyceum heeft het bestuur een archivaris aangesteld. Deze werkzaamheden zijn ingegaan op 1 juli 2015 voor een duur van 5 jaar. Het bestuur is overeengekomen jaarlijks een stipendium van € 5.000 te vergoeden. Het stipendium wordt jaarlijks op 1 juni achteraf ter beschikking gesteld voor het laatst op 1 juni 2020.

Vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

In verband met het voorwaardelijke karakter van de vordering op het ministerie van OCW (personele lumpsum VO) is deze in de balans niet gewaardeerd. De vordering bedraagt € 404.137.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

Stg. Scholengemeenschap Kennemer Lyceum, Overveen**B12 Statutaire regeling omtrent bestemming**

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2020 ad € -335.037 als volgt over de reserves.

		2020
		€
Resultaat algemene reserve Privaat		-255.916
Resultaat reserve t.b.v. de nieuwbouw	-12.875	
Resultaat bestemmingsreserve aanv.bek. VO 2019	<u>-66.246</u>	
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		<u>-79.121</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)		-79.121
Resultaat Eigen vermogen		<u>-335.037</u>

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2